

การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)
ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

CREDIT MANAGEMENT FOR DECREASING DEBTS CAUSED BY
NON-PERFORMING LOANS (NPLs) OF COMMERCIAL BANKS
IN MUANG DISTRICT, CHIANGMAI

นางสาวสายทิพย์ ไหวดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2544

ลิขสิทธิ์ของโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

CREDIT MANAGEMENT FOR DECREASING DEBTS CAUSED BY NON-
PERFORMING LOANS (NPLs) OF COMMERCIAL BANKS IN MUANG
DISTRICT, CHIANGMAI

นามผู้วิจัย นางสาวสายทิพย์ ไหวดี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์พิเศษขรรค์ สัทธชัย)
วันที่ 4 เดือน ๑๑ พ.ศ. 2544

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์โสภณ พองเพชร)
วันที่ 4 เดือน ๑๑ พ.ศ. ๕๕

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์น้ำเพชร วินิจชัยกุล)
วันที่ 4 เดือน ๑๑ พ.ศ. 2544

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วัลภา ลิมสกุล)
วันที่ 4 เดือน ๑๑ พ.ศ. 2544

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสุทธิ เนียมทรัพย์)
รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย
แทนประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 6 เดือน ๑๑ พ.ศ. ๕๕

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาวสายทิพย์ ไหวดี

ตุลาคม 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์พิเศษรณรงค์ สิริพิชัย

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาหาวิธีการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สาขาละ 1 คน จำนวน 62 สาขา โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป (SPSS FOR WINDOWS) ผลการวิจัยมีดังนี้

จากการศึกษาการวิเคราะห์สินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะมีหลักการวิเคราะห์สินเชื่อ โดยพิจารณาจากความเสถียรน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) เป็นลำดับแรก ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้การวิเคราะห์สินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหามากที่สุด คือ การที่ลูกหนี้ปิดบังข้อมูลหรือให้ข้อมูลเท็จ สำหรับการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C ได้ให้ความสำคัญมากที่สุดใน การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) ความสำคัญมากในการวิเคราะห์คุณสมบัติส่วนตัว (character) เงินทุน (capital) หลักประกัน (collateral) สภาพการณ์และเงื่อนไขอื่น (condition)

จากการศึกษาการติดตามและเรียกเก็บหนี้ที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด คือ ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการ

ใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย ซึ่งในการติดตามและเรียกเก็บหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติจะใช้วิธีการเตือนความจำ โดยการทวงถามทางโทรศัพท์ ใช้ระยะเวลาในการติดตามผล 5-10 วัน หนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษใช้วิธีการเตือนความจำโดยการออกจดหมายทวงถามใช้ระยะเวลาในการติดตามผล 5-10 วัน เมื่อลูกหนี้ยังไม่ได้มีการชำระหนี้คืนก็จะใช้วิธีการส่งจดหมายเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ ซึ่งวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ความสำคัญกับวิธียายระยะเวลาการชำระหนี้เป็นอันดับแรก

ปัญหาในการบริหารสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า มีสาเหตุมาจากภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้ให้กู้และผู้ขอกู้ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะเป็นอย่างใด ทำให้สินเชื่อที่ผ่านการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหาขึ้นได้

การทดสอบสมมติฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์สินเชื่อกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า การวิเคราะห์สินเชื่อตามหลักเกณฑ์คุณสมบัติส่วนตัว (character) ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่างกัน การวิเคราะห์สินเชื่อตามหลักเกณฑ์ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) เงินทุน (capital) หลักประกัน (collateral) สภาพการณ์และเงื่อนไขอื่น (condition) ที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานถึงความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามและเรียกเก็บหนี้กับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า วิธีการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกัน และระยะเวลาในการติดตามหนี้จัดชั้นปกติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน สำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ วิธีการ และระยะเวลาในการติดตามหนี้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน สำหรับวิธีการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่า วิธีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกัน ซึ่งวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ การรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ การให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย การแปลงหนี้เป็นทุนที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

CREDIT MANAGEMENT FOR DECREASING DEBTS CAUSED BY
NON-PERFORMING LOANS (NPLs) OF COMMERCIAL BANKS
IN MUANG DISTRICT, CHIANGMAI

By

SAITHIP WAIDEE

OCTOBER 2001

Chairman: Professor Yunyong Sitdhichai
Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and Marketing,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of the research were 1) to find a problem solving to credit management to decrease the Non-Performing Loans (NPLs) of the commercial banks in Muang district , Chiang Mai. 2) to study a tendency of a problem solving to the Non-Performing Loans (NPLs) of the commercial banks in Muang district , Chiang Mai. The informants of this research are the persons who are working with credit service of the commercial banks in Muang district, Chiang Mai. The data was collected from 62 branches of the commercial banks by using questionnaires. The gathered data was analyzed by SPSS for WINDOWS program. The results of the research are as follows:

The analysis of the credits that have an impact on Non-Performing Loans (NPLs) showed that the persons who are working with credit service have the regulation of credit analysis by taking priority approving on what is considered the least risky, which means an opportunity of getting the capital return with interest. The cause of the mistaken credit analysis and troubled debt is the debtors either concealed or falsified their information. The credit analysis,

using the 5'C rule, considers capacity as most important and collateral, capital, character, and condition respectively.

The study of the calls for debts that have an effect on Non-Performing Loans (NPLs) showed that the factors that caused the Non-Performing Loans (NPLs) is that the debtors did not spend their money systematically . The call for common debts is to remind them through telephone. The follow up is within 5-10 days. The reminder for the specially mentioned debts is through mailing. The period of the follow up is 5-10 days. If the debtors do not repay the debts, the invitation letters would be sent to negotiate the burden of obligation. For the debt restructuring, the persons who are working with the credit service gave the first priority to the extended maturity.

The study of the problem in credit management that has an effect on Non-Performing Loans (NPLs) showed that the changing of economy condition caused the lenders and the borrowers unable to forecast the future trend. As a result, the credits that have been analyzed became Non-Performing Loans (NPLs).

The hypothesis test of the relationship between credit analysis and the level of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs) demonstrated that the difference in character has an effect on the Non-Performing Loans (NPLs). The credit analysis, regarding the differences in capacity, capital, collateral and condition, has an effect on the level of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs) indifferently.

The hypothesis test of the relationship between the calls of reimbursement and Non-Performing Loans (NPLs) revealed that the different calls of the common debts have an effect on Non-Performing Loans (NPLs) at different levels. However, the difference in the period of the common debt calls has an effect on the level of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs) indifferently. The differences in the specially mentioned debtors and the period of the calls have different effect on the level of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs). For the debt restructuring, it was found that the differences in extended maturity have an effect on the levels of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs) differently. The difference in debt restructuring by means of the lowering interest rate, decreasing capital and/or unpaid interest acceptance of collateral conveyance, grace period of capital and/or interest, and conversion of the debt into different capital have no effect on the level of the serious condition of Non-Performing Loans (NPLs).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงลงได้หากปราศจากความช่วยเหลือจาก คณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยศาสตราจารย์พิเศษรณรงค์ สิริพิชัย อาจารย์โสมณ พงษ์เพชร และอาจารย์น้ำเพชร วินิจชัยกุล ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด รวมทั้ง พนักงานสืบเชื้อของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณทิพากร สิริพัฒน์พงศ์ ผู้ซึ่งคอยดูแลและให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม โดยเฉพาะคุณพ่อ คุณแม่ พี่ และเพื่อน ๆ ที่ได้เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา จึงขอขอบคุณ ทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวสายทิพย์ ไหวดี

ตุลาคม 2544

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
หลักในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	7
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	9
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของธนาคารพาณิชย์	13
หลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ออกเบียดังคับเป็นรายได้การจัด ชั้นลูกหนี้ การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้นตามประกาศ ของธนาคารแห่งประเทศไทย	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	21
สมมติฐานการวิจัย	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	22
สถานที่ดำเนินการวิจัย	22
ประชากร	22

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือในการวิจัย	23
การวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย	25
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ	25
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ ก่อให้เกิดรายได้	29
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ ไม่ก่อให้เกิดรายได้	38
ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อ ลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	45
ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน	48
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย	65
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน สินเชื่อ	65
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	65
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้เพื่อลด ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	67
ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร สินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	69
ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน	70
อภิปรายผล	73

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะ	79
เอกสารอ้างอิง	81
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	84
ภาคผนวก ข ตารางภาคผนวก	92
ภาคผนวก ค การปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้	96
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	104

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่	3
2	ชื่อและจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	22
3	จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ	26
4	จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญหลักการวิเคราะห์สินเชื่อ	29
5	จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญสาเหตุที่ทำให้การวิเคราะห์สินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา	31
6	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้	33
7	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้	34
8	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับเงินทุน	35
9	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับหลักประกัน	36
10	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ	37
11	ระดับความสำคัญของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อในการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C	38
12	จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด	39
13	จำนวนและร้อยละของวิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน)	40
14	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาติดตามผลการทวงถามของลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน)	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	จำนวนและร้อยละของวิธีติดตามทวงถามของลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน)	41
16	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาติดตามผลการทวงถามของลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน)	42
17	จำนวนและร้อยละของการดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้ว ยังมีได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร	42
18	จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญวิธีการปรับโครงสร้างหนี้	43
19	จำนวนและร้อยละของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	45
20	จำนวนและร้อยละของสาเหตุและปัญหาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	46
21	จำนวนของข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ	47
22	ความสัมพันธ์ระหว่างการพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	49
23	ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	50
24	ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์เงินทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	51
25	ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์หลักประกันกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	52
26	ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์สภาพการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	ความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	54
28	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามหนี้ของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	55
29	ความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	56
30	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามหนี้ของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	57
31	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดอัตราดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	58
32	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	59
33	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดต้นเงิน และ/หรือ ดอกเบี้ยค้างรับกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	60
34	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้ เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ของธนาคารพาณิชย์	62
36	ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนกับ ระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์	63

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	21

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันทางการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นสื่อกลางในการรับฝากเงิน การให้กู้ยืม และการให้บริการต่างๆ โดยจะระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อเป็นทุนและกระจายออกไปในรูปของสินเชื่อสู่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า และการแลกเปลี่ยนแก่ธุรกิจโดยทั่วไป และทำให้การทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างกันมีความคล่องตัวมากขึ้น

ถึงแม้ว่าเป้าหมายหลักในการอำนวยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ จะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญเนื่องจากการนำเงินที่รับฝากจากประชาชนไปหาผลประโยชน์ทำให้เกิดรายได้ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเพราะอาจเกิดความเสียหายได้ง่าย เช่น จากการพิจารณาให้สินเชื่อที่ไม่เหมาะสม การติดตามหนี้ที่เรียกเก็บไม่ได้ และการทุจริตเป็นต้น หากมีความเสียหายเกิดขึ้นย่อมจะกระทบถึงฐานะและความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์และประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ดังนั้น การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ แม้จะมีหลักการและวิธีการในการปฏิบัติแตกต่างกันออกไป แต่วัตถุประสงค์ที่เหมือนกันก็คือ ต้องการให้ผู้ขอสินเชื่อไปแล้วสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานจนสามารถส่งผลประโยชน์ตอบแทนเป็นดอกเบี้ยและคืนเงินต้นได้ตามกำหนด โดยไม่ก่อให้เกิดการค้างชำระหนี้ ถึงแม้ว่าจะมีหลักทรัพย์ค้ำประกันคุ้มกับวงเงินที่เป็นหนี้ก็ตาม ทั้งนี้ธนาคารจะต้องพิจารณาถึงความสามารถของลูกค้าที่มาขอกู้เงินว่าจะสามารถชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนได้ตามกำหนดสัญญาหรือไม่

หลังจากการให้สินเชื่อไปแล้วธนาคารพาณิชย์จะต้องติดตามฐานะการเงินและการดำเนินงานของลูกค้าเป็นอย่างดีเสมอหากสินเชื่อโดยคุณภาพไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้ ก่อให้เกิดการค้างชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ซึ่งถ้าติดต่อกันเป็นระยะเวลาอันนาน ทำให้ธนาคารต้องสูญเสียโอกาสในการหากำไรจากดอกเบี้ยที่ควรจะได้รับ สูญเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการเร่งรัดหนี้คืนจากลูกหนี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจทำให้ประสบกับภาวะเสี่ยงต่อการเกิดหนี้สูญ และขาดสภาพคล่องในการบริหารงาน

ความสำคัญของปัญหา (Significance of the Problem)

จากสภาพเศรษฐกิจของประเทศในช่วงปี 2539 เป็นต้นมา มีความผันผวนค่อนข้างรุนแรง อันเป็นผลกระทบจากสภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโดยรวม ธุรกิจต่างๆ ประสบปัญหาในหลายด้านทำให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ทำให้มีหนี้เสียและหนี้ไม่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์ และจากการที่ทางการตัดสินใจร่วมมือกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) เพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูทางด้านเศรษฐกิจ และดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 เจ้าหน้าที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์มาฟังคำชี้แจงกฎเกณฑ์ที่มีการปรับปรุงใหม่ที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติ โดย IMF ได้นำหลักเกณฑ์มาตรการต่างๆ ของประเทศในแถบเอเชีย เช่น อินโดนีเซีย เกาหลี มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเทียบเคียงกับประเทศไทยไม่ว่าเป็นการจัดชั้นหนี้ การกันสำรอง การเพิ่มทุนเป็นต้น และเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ออกหนังสือเวียนถึงสถาบันการเงิน เรื่องการปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกันเงินสำรอง สำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทยให้เข้าสู่ระดับสากลภายในสิ้นปี พ.ศ. 2543 และเพื่อให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจดีขึ้น ตามที่ทางการไทยได้ระบุไว้ในหนังสือแสดงเจตจำนงที่ยื่นต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศหรือ IMF (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2541)

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ออกมาตรการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans: NPLs) ในระบบสถาบันการเงินเพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินประนีประนอมหนี้โดยตรงกับลูกค้ารายกลางและรายเล็ก ส่วนลูกค้ารายบุคคลให้สถาบันการเงินยืดอายุเวลา ชำระสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจาก 20 ปี เป็น 30 ปี เพื่อช่วยให้สินเชื่อด้อยคุณภาพเป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นและส่งผลให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น

การประกาศใช้กฎเกณฑ์ในการเสริมสร้างความมั่นคงระบบสถาบันการเงินดังกล่าวเท่ากับเป็นการปฏิวัติการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และพฤติกรรมของลูกค้าคือเปลี่ยนจากที่ธนาคารเคยให้ความสำคัญกับหลักทรัพย์ค้ำประกันต่างๆ มาเน้นการให้ความสำคัญกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าและการวิเคราะห์โครงการ (feasibility study) เป็นหลัก

หรือเรียกว่าเปลี่ยนจากหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นหลักมาเป็นงบกระแสเงินสดเป็นหลัก ซึ่งไม่ได้หมายความว่าหลักทรัพย์ค้ำประกันจะไม่มีคามหมายแต่จะสำคัญเป็นอันดับรอง และการที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับการดูความสามารถในการชำระหนี้หรือกระแสเงินสดมีผลให้ลูกค้ารายย่อยกับรายกลางที่ไม่เคยทำงบกระแสเงินสดหรืองบการเงินไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ได้ อีกทั้งการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ค้ำประกันที่เข้มงวดมากขึ้น ก่อนที่ธนาคารพาณิชย์จะตัดสินใจปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้า ก็ส่งผลกระทบต่ออัตราการเพิ่มของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ความจำเป็นที่จะต้องจัดชั้นหนี้ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์เป็นอย่างมาก เพราะจะต้องกันเงินจากกำไรมาสำรองเผื่อไว้สำหรับหนี้ที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามข้อตกลง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ทั้งสิ้น

ตารางที่ 1 ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ปริมาณเงินฝาก	ปริมาณสินเชื่อ	% สินเชื่อ: เงินฝาก
2540	74,184	80,152	108.0
2541	78,242	74,475	95.2
2542	79,970	67,778	88.0

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ (2543)

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่มีปริมาณเงินให้สินเชื่อลดลงอย่างเห็นได้ชัดอันเป็นผลเกี่ยวเนื่องจากปัญหาสภาพเศรษฐกิจและมาตรการหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ และนโยบายการดำเนินงานด้านสินเชื่อของแต่ละธนาคารตลอดจนปัจจัยแวดล้อมทางด้านอื่นๆ ที่ส่งผลให้ปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ลดลง

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาเรื่อง การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารสินเชื่อตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด

เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเสนอแนะธนาคารพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

1. เพื่อศึกษาหาวิธีการบริหารสินเชื่อ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of the Study)

ด้านประชากร ที่ศึกษา ได้แก่ ผู้จัดการสาขาหรือหัวหน้าสินเชื่อ หรือพนักงานอำนวยสินเชื่อ หรือพนักงานสินเชื่อที่เกี่ยวข้องทางด้านกรให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 62 สาขา

ด้านระยะเวลาที่ศึกษา การบริหารสินเชื่อ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่นี้ ทำการศึกษาในช่วงเวลาดังแต่เดือนกันยายน 2543 ถึงเดือนมิถุนายน 2544

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Results)

1. เพื่อทราบถึงวิธีการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และสามารถเสนอแนะผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ได้ต่อไป

นิยามศัพท์

(Definition of Terms)

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง สถานที่ประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์ของเงินในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (1) ให้กู้ยืม (2) ซื้อขายหรือเก็บเงินตามตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (3) ซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ (กาญจนา แจ็งชัด, 2523: 4)

การให้สินเชื่อ หมายถึง การให้กู้ยืม ซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลดตัวเงิน เป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้า หรือเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามเล็ดเตอร์ออฟเครดิต

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) หมายถึง เงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระตามสัญญา

การบริหารสินเชื่อ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติการด้านสินเชื่อซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การพิจารณาปล่อยสินเชื่อจนถึงการเรียกเก็บหนี้

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund – IMF) หมายถึง องค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นโดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ริเริ่มเมื่อ ค.ศ. 1944 ปัจจุบันมีสมาชิก รวมทั้งหมด 181 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการเงินและการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ปรับปรุงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่เสมือนธนาคารกลางของธนาคารกลางประเทศสมาชิก โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิก นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคโดยส่งผู้เชี่ยวชาญไปช่วยวางโครงสร้างนโยบายการเงินการคลัง ช่วยก่อตั้งสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารกลาง จัดทำบัญชีธุรกรรมกับ IMF รวบรวมกลั่นกรองสถิติตัวเลขต่างๆ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และร่วมมือกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รวมทั้งทบทวนหรือช่วยร่างกฎหมายในบางกรณีให้แก่บรรดาประเทศสมาชิกด้วย (ชัยชาญ วิบูลศิริ, 2541: 177)

การจัดชั้นลูกหนี้ หมายถึง การจัดกลุ่มลูกหนี้ที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขของการกู้เงินกับธนาคารพาณิชย์ และเข้าหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเป็นกลุ่มลูกหนี้ที่ทุกธนาคารจะต้องมีการจัดชั้นและเรียกชื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อการดูแลอย่างใกล้ชิด และต้องรายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบความเคลื่อนไหวอย่างสม่ำเสมอ

เงินกองทุน (capital) หมายถึง ส่วนของเจ้าของได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และกำไรสะสม รวมถึงเงินสำรองตามกฎหมาย เงินกองทุนที่มีไว้เพื่อรองรับความเสียหายจากการดำเนินงานของสถาบันการเงิน เช่น การกันสำรองเมื่อเกิดหนี้เสีย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงินต้องมีเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง

การกันสำรอง หมายถึง วิธีการที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องกันเงินส่วนทุนไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อหรือลงทุนจำนวนเงินที่กันสำรองไว้ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่จะมีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนของสถาบันการเงิน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

ในการศึกษาการวิจัยเรื่องการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีและแนวคิดในการประกอบการศึกษาดังนี้

1. หลักในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของธนาคารพาณิชย์
4. หลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

เนื่องจากรายได้ที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ที่มาจากกำไรให้สินเชื่อจึงจำเป็นต้องมีอย่างยั่งยืนที่จะต้องมีการบริหารสินเชื่อที่ดี ซึ่งหลักในการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปที่ทุกธนาคารถือปฏิบัติอยู่มีดังนี้ (จรูญรัตน์ ตรีการศิรินนท์, 2540: 6)

1. การปล่อยสินเชื่อต้องมีคุณภาพ สินเชื่อที่มีคุณภาพ คือ
 - 1.1 หลักประกัน ต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของธนาคาร
 - 1.2 ธุรกิจต้องมีความเป็นไปได้จะดูได้จาก ความสามารถในการประกอบการและรายได้ตลอดจนความสามารถในการชำระเงินต้น และดอกเบี้ยแก่ธนาคารตามกำหนดสัญญา
 - 1.3 ธุรกิจนั้นจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือนโยบายของธนาคาร
2. การติดตามหนี้ เมื่อได้มีการอำนวยสินเชื่อไปแล้วต้องมีการติดตามประเมินผลกำไรให้สินเชื่อเพื่อให้ทราบฐานะการดำเนินงานของลูกค้าอยู่ตลอดเวลาและเมื่อลูกค้าเกิดปัญหา เช่น บัญชีหยุดหมุนเวียน ค้างชำระดอกเบี้ย ทางธนาคารจะได้ทราบและหาทางแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง
3. การปรับปรุงหนี้ ถ้าธุรกิจของลูกค้ามีปัญหาแต่ยังดำเนินกิจการอยู่และผู้บริหารเชื่อถือได้ ธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าหากได้รับความช่วยเหลือก็จะสามารถประกอบกิจการและมีกำไรต่อไปได้ก็อาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปได้ด้วยวิธี

การต่าง ๆ เช่น กรณีหลักประกันค้ำนี้ ให้หมุนเวียนบัญชีภายในวงเงินและต่ออายุสัญญาผู้ ผ่อนชำระหนี้ และขึ้นเงินจำนวนหลักทรัพย์ กรณีหลักประกันไม่ค้ำนี้ ให้หาหลักประกันเพิ่ม และให้หาบุคคลมาค้ำประกันในฐานะส่วนตัว กรณีไม่มีหลักประกันให้หมุนเวียนบัญชี ภายในวงเงินและ ผ่อนชำระหนี้ส่วนที่เกินวงเงิน กรณีเงินหมุนเวียนไม่พอเพียงให้เสนอ สำนักงานใหญ่เพื่อพิจารณา เป็นกรณีเฉพาะรายต่อไป

4. การฟ้องบังคับคดี ถ้าธุรกิจของลูกค้ามีปัญหาไม่สามารถปรับปรุงหนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กรณีคือ

4.1 ธุรกิจหยุดดำเนินงานและไม่สามารถชำระหนี้ได้ ธนาคารต้องรีบดำเนินการฟ้องบังคับคดี

4.2 ธุรกิจยังดำเนินการอยู่ แต่ขาดสภาพคล่องในระยะสั้นและระยะยาว ให้พัฒนาหาทางปรับปรุงหนี้ก่อนหากไม่สามารถปรับปรุงหนี้ได้และลูกหนี้ไม่ยินดีที่จะชำระหนี้ จึงค่อยส่งฝ่ายกฎหมายดำเนินคดีต่อไป

ประเภทสินเชื่อที่ไม่ควรสนับสนุน

1. การให้สินเชื่อแก่โครงการที่มีลักษณะเป็นการเก็งกำไร (speculative) ลักษณะของการเก็งกำไร คือการคาดหมายรายได้ในอนาคตซึ่งไม่แน่นอนหากอัตราการเพิ่มของราคา ทรัพย์สินที่เก็งกำไรสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลูกหนี้ก็ยินดีที่จะขายทรัพย์สินชำระหนี้ธนาคารแต่ถ้าอัตราการเพิ่มของราคาทรัพย์สินที่เก็งกำไรต่ำกว่าหรือเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลูกหนี้ก็คงไม่ยินยอมขายทรัพย์สินชำระหนี้และอาจทำให้ธนาคารได้รับความเสียหาย ธุรกิจที่นิยมเก็งกำไรได้แก่ การกู้เงินเพื่อซื้อที่ดิน การกู้เงินเพื่อกักตุนสินค้า เป็นต้น

2. การปล่อยสินเชื่อให้แก่โครงการที่นำไปลงทุนซื้อหุ้น การซื้อหุ้นในที่นี้จะประสงค์เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ผลตอบแทนจากการลงทุนคือเงินปันผล ซึ่งขึ้นอยู่กับกำไรของกิจการ และปัจจัยอีกหลายชนิดซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพราะฉะนั้นการปล่อยสินเชื่อโครงการดังกล่าวจึงควรหลีกเลี่ยง

3. การปล่อยสินเชื่อให้แก่โครงการที่ไม่สามารถแสดงแหล่งรายได้แน่นอนแม้ว่าจะมีหลักประกันเพียงพอก็หลีกเลี่ยง เพราะไม่ทราบว่าลูกหนี้จะนำเงินจากแหล่งใดมาชำระหนี้ หากเกิดปัญหาขึ้นมา ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ธนาคารก็ต้องฟ้องบังคับคดี

4. การปล่อยสินเชื่อแก่โครงการที่มีลักษณะเป็นการถ่ายเทหนี้ (refinancing) โดยทั่วไป ธนาคารไม่ควรสนับสนุนเพราะเป็นการกู้ยืมจากแหล่งอื่นมาชำระหนี้เดิม ถ้าหากลูกหนี้มีข้อผิดพลาดจากธนาคารเดิมจะทำให้ธนาคารแห่งใหม่เกิดความเสียหาย

5. การปล่อยสินเชื่อให้แก่กิจการที่ทำผิดกฎหมาย (illegal activity) หากมีการจับกุมกิจการเหล่านี้จะทำให้ไม่มีรายได้มาชำระหนี้

6. การปล่อยสินเชื่อให้แก่กิจการที่มีเงื่อนงำชำระหนี้ครั้งเดียว เมื่อสิ้นสุดสัญญา (bullet loan) ธนาคารจะต้องรับความเสี่ยงตลอดในช่วงที่ลูกหนี้กู้ยืมจากธนาคาร เพราะธนาคารไม่มีโอกาสได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ และในระหว่างนี้ธนาคารก็จะไม่มีโอกาสที่จะพบปะดูแลสภาพกิจการลูกหนี้ ทำให้ไม่สามารถทราบความเป็นไปของกิจการลูกหนี้ได้

7. การปล่อยสินเชื่อที่ธนาคารมีนโยบายไม่สนับสนุน เช่น การให้นักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลกู้ เพราะหากเกิดกรณีที่ลูกหนี้ไม่ยินยอมชำระหนี้ การเร่งรัดหนี้นี้อาจเกิดปัญหาได้

2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปจะใช้หลักเกณฑ์ที่คล้ายคลึงกันในการพิจารณาสินเชื่อ (พงศเชษฐ มังคลาภิบาล, 2540: 10-16) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อ ประกอบด้วย

1.1 วัตถุประสงค์ (purpose) เป็นอันดับแรกที่จะต้องพิจารณาว่าลูกค้านขอสินเชื่อไปเพื่ออะไร เช่น เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ชำระหนี้เดิม ซื้อหุ้น กิจการหรือของบุคคลอื่นในกิจการเป็นต้น นอกจากนี้จะต้องดูว่าเงินกู้ที่ลูกค้านขอสินเชื่อนั้น ใช้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเงินกู้หรือไม่ และเอาไปใช้ดำเนินธุรกิจที่ผิดกฎหมายหรือธุรกิจที่ธนาคารไม่สนับสนุนหรือไม่ เช่น ลูกค้านขอเงินเบิกเกินบัญชี (over draw - O/D) เพื่อไปซื้อเครื่องจักรสำหรับขยายการผลิต ซึ่งกว่าจะติดตั้งและเริ่มผลิตได้ต้องใช้ระยะเวลานาน ทำให้ลูกค้านขาดเงินทุนหมุนเวียนก่อให้เกิดปัญหาในการชำระหนี้ได้ ดังนั้นจึงควรให้สินเชื่อแบบระยะยาว เป็นต้น

1.2 การชำระหนี้ (payment) เป็นการพิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงานของผู้ขอสินเชื่อจะสามารถทำตามสัญญาได้หรือไม่ การผ่อนชำระหนี้เป็นอย่างไร ชำระเป็นระยะสั้นหรือระยะยาว และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการขอเงินหรือไม่ ในการชำระหนี้คั้นนั้นลูกหนี้ อาจเอาเงินมาจากกำไร (บวกค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินแล้ว) จากการเพิ่มทุน(เพิ่มหุ้น) จากการกู้เพิ่มมาชำระหนี้ และจากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น ส่วนการชำระคืนเงินกู้แก่

ธนาคารนั้นอาจจะมีการกำหนดให้ชำระคืนครั้งเดียวหรือชำระงวดละเท่า ๆ กัน ดอกเบี้ยต่างหาก หรือชำระงวดละเท่า ๆ กัน รวมดอกเบี้ยด้วย หรือการชำระน้อยในระยะแรกและเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

1.3 การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการชำระหนี้คืนไม่ได้ (protection) ในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าต้องพิจารณาว่าในกรณีที่ลูกหนี้บริหารงานผิดพลาดไม่สามารถชำระหนี้ให้ธนาคารได้ตามกำหนด ธนาคารจะมีอะไรเป็นหลักประกันเงินกู้ยืม ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์ของธนาคารในการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าก็หวังว่าลูกค้าจะบริหารกิจการให้ได้กำไรและนำผลกำไรนั้นมาชำระหนี้แก่ธนาคาร หากเกิดกรณีผิดพลาดแล้วลูกหนี้จะสามารถหาแหล่งเงินทุนอื่นมาชำระหนี้ธนาคารได้หรือไม่ หากไม่สามารถกระทำได้อีกก็ต้องขายทรัพย์สินนำมาชำระหนี้ธนาคาร ดังนั้น ธนาคารจึงต้องเรียกร้องหลักทรัพย์ของลูกหนี้ไว้เป็นหลักประกัน เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้

2. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อ โดยทั่วไปธนาคารมีหลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (qualitative analysis) โดยการพิจารณาดังนี้

2.1.1 คุณสมบัติของผู้ที่ขอสินเชื่อ (character) หมายถึง อุปนิสัยใจคอและพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่าจะมีความเต็มใจชำระหนี้มากน้อยเพียงใด (willingness to pay) ถ้าลูกค้าขาดคุณสมบัติข้อนี้สินเชื่อที่ให้อาจเสียหายได้จึงต้องศึกษาลูกค้าให้ดี ถ้าเป็นลูกค้าเก่าที่มีผลการติดต่อเป็นที่น่าพอใจกับธนาคารมานานก็สรุปได้เร็วขึ้นว่าคงจะไม่บิดพลิ้วหนี้สินใหม่ที่จะเกิดขึ้น ถ้าเป็นลูกค้าใหม่ก็ต้องมีการสืบถามอุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การศึกษา ชื่อเสียง ความสามารถในการทำธุรกิจ ประกอบกับความชำนาญ ความมั่นคงของที่อยู่อาศัยและการทำงานเป็นต้น

2.1.2 ความสามารถในการชำระหนี้คืน (capacity) หมายถึง มีความสามารถในการหารายได้เพื่อนำมาชำระหนี้ (ability to pay) โดยจะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ จากงบการเงิน แผนการบริหารงาน โครงการและวัตถุประสงค์ในการใช้เงินของผู้ขอสินเชื่อ และแผนการชำระหนี้คืน ฯลฯ โดยปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ธนาคารเป็นเงินรับสุทธิจากการดำเนินงาน ก็จะต้องมีเงินเหลือจากรายได้ที่ได้รับหลังจากหักรายจ่ายต่าง ๆ แล้ว เช่น ความสามารถของผู้ที่ขอกู้เงินผ่อนชำระค่าบ้าน ก็คือรายได้ที่ได้รับประจำอยู่ทุกเดือน ซึ่งอาจจะเป็นเงินเดือนและรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ส่วนรายจ่ายประจำเดือน ก็ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าเล่าเรียน ลูกและค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน เป็นต้น ถ้ามีเงินเหลือพอที่จะผ่อนชำระรายเดือนได้ ก็ควรให้กู้ซื้อบ้านได้ แต่ผู้ให้กู้ต้องสืบจนกระทั่งแน่ใจว่าไม่มีรายจ่ายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ผู้กู้แจ้งไว้เพราะอาจทำให้เงินเหลือสุทธิลดลงจนไม่สามารถผ่อนชำระค่าบ้านรายเดือนได้

กรณีธุรกิจมีการขายสินค้าส่วนใหญ่ในรูปของการให้สินเชื่อแก่ลูกค้า การขายสินค้าเป็นเงินเชื่ออาจทำให้ธุรกิจมียอดขายสูง แต่ขณะเดียวกันก็จะเกิดปัญหาในการเรียกเก็บหนี้ บางครั้งก็ชำระช้ากว่าระยะเวลาที่ตกลงกันไว้

2.1.3 เงินทุน (capital) คือ ทรัพย์สินที่เจ้าของกิจการนำมาลงทุนในกิจการ เงินทุนจะแสดงถึงความมั่นคงทางการเงินของกิจการเป็นที่รองรับว่ากิจการสามารถชำระหนี้โดยใช้เงินทุนนี้ กิจการบางแห่งดำเนินงานได้โดยไม่มีการกู้ยืมจากบุคคลภายนอกเลยก็เท่ากับกิจการสามารถชำระหนี้โดยใช้เงินทุนนี้ได้ กิจการบางแห่งดำเนินงานได้โดยไม่มีการกู้ยืมจากบุคคลภายนอกเลย ก็เท่ากับกิจการนั้นมีอัตราหนี้สินต่อทุนเท่ากับศูนย์ แต่ถ้าหากกิจการมีเงินทุนมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจน้อย กำไรที่ควรจะได้รับก็จะน้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการที่ฉลาดจึงควรทำการกู้ยืมตามกำลังความสามารถของตน แต่ขณะเดียวกัน ถ้ามีการใช้เงินจากการกู้ยืมสูง กิจการนั้นก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จ เพราะถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานจะมีกำไรมากหรือน้อยหรือขาดทุนก็ตาม กิจการก็ยังคงมีพันธะต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอยู่

2.1.4 หลักประกัน (collateral) คือ หลักทรัพย์หรือมูลค่าที่ผู้ขอสินเชื่อนำมาค้ำประกันการกู้เงินซึ่งโดยทั่วไปแล้วธนาคารจะพิจารณาสินเชื่อโดยยึดถือหลักประกันดังนี้

- การให้สินเชื่อ โดยมีบุคคลค้ำประกัน (personal guarantee)

ธนาคารจะต้องพิจารณาฐานะและทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันด้วย

- การให้สินเชื่อ โดยมีเงินฝากประจำ (fixed deposit) ค้ำประกัน ซึ่งการค้ำประกันลักษณะนี้ ผู้ขอสินเชื่อจะจ่ายดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธรรมดา โดยปกติธนาคารก็จะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 2-3%

- การให้สินเชื่อ โดยมีสินค้าเป็นหลักประกันธนาคารจะพิจารณาเลือกสินค้าประกันที่มีคุณภาพเป็นแบบเดียวกันเพื่อความสะดวกในการควบคุมและตรวจสอบ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลังอัดเม็ด ปอ ยาสูบ น้ำตาล เป็นต้น นอกจากนี้จะรับเฉพาะ สินค้าที่เก็บไว้ในคลังสินค้าที่พึงเชื่อถือได้ หรือคลังสินค้าของธนาคารจะต้องให้ผู้กู้ทำประกันภัย สินค้าที่นำมาไว้ด้วย แล้วให้ผู้กู้สละหลักกรรมกรรมมอบให้ธนาคารเป็นผู้รับผลประโยชน์

- การให้กู้โดยโอนสิทธิการเช่าในบางกรณีผู้ขอสินเชื่อไม่มีหลักทรัพย์ของตนเอง แต่ได้ทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อประกอบการเป็นสัญญาระยะยาว ธนาคารก็อาจรับเป็นหลักประกันได้โดยพิจารณาสัญญาเช่า ตลอดจนคำนึงถึงความเจริญของท้องถิ่นนั้น ๆ

- การให้กู้โดยมีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นหลักประกัน ธนาคารจะทำการประเมินราคาโดยพิจารณาปัจจัยหลายอย่าง เช่น ที่ตั้ง การคมนาคม สภาพของที่ดิน วัสดุก่อสร้าง โอกาสในการเจริญเติบโตของท้องถิ่น ฯลฯ

2.1.5 สถานะการณ์ (condition) หมายถึง สถานการณ์โดยทั่วไปภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทั้งเทคโนโลยี สังคม กฎหมาย การเมือง การตลาด เทคนิคการผลิต ฯลฯ ซึ่งสถานะการณ์เหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อทั้งผู้ซื้อสินค้าและผู้ให้สินค้า ถือเป็นความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อธุรกิจทั้งระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งนี้ผู้ให้สินค้าจะต้องนำมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาผลกระทบที่มีต่อความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อให้ทันต่อสถานะการณ์ที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งสถานะการณ์บางอย่างไม่อาจจะคาดคะเนได้ เช่น

- เรื่องดินฟ้าอากาศ นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะการให้กู้แก่เกษตรกร เพราะในบางปีสถานะการณ์ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร อันเป็นผลให้เกิดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

- เรื่องวัตถุดิบไม่เพียงพอ ในกิจการบางประเภทโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม เมื่อเดินเครื่องจักรแล้วมักจะหยุดไม่ได้ เพราะการเริ่มเดินเครื่องใหม่แต่ละครั้งต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เช่น ในโรงงานทำเส้นใยเทียม ถ้าเกิดการขาดแคลนวัตถุดิบอย่างกระทันหันก็จะเกิดหยุดการผลิตลงกระทันหันก็มี ผลเสียหายทำให้การผลิตต้องหยุดชะงัก และยังมีผลให้ราคาวัตถุดิบสูงขึ้น และยังถ้าผู้ผลิตได้รับใบสั่งซื้อสินค้าในราคาที่ตกลงกันไว้แล้วล่วงหน้า ก็จะประสบปัญหาต่อเนื่อง คือ ขาดทุน และหากไม่สามารถมอบสินค้าให้ทันกำหนดก็จะทำให้เสียชื่อเสียง

- เรื่องการควบคุมราคาสินค้าของรัฐบาล กิจการหลายประเภทซึ่งผลิตสินค้าที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของประชาชน ยังผลให้รัฐบาลต้องเข้ามากำหนดราคาขึ้นสูง

- เรื่องการคาดคะเนความต้องการของตลาดผิดพลาด เกิดจากการที่ผู้ประกอบการพิจารณาความต้องการของตลาดในระยะสั้น แล้วคาดคะเนว่าความต้องการขยายตลาดจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้ลงทุนผลิตให้มากยิ่งขึ้นทั้งที่มีผู้ประกอบการรายอื่นเข้ามาทำการตั้งโรงงานแข่งขันกันมากขึ้น จึงทำให้ผลผลิตที่ได้มีราคาต่ำกว่าที่คาดเอาไว้

- เรื่องการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ในด้านการสั่งซื้อสินค้าเข้า เช่น ผู้ประกอบการสั่งซื้อเครื่องจักรเข้ามาต้องใช้เวลาค่อนข้างนาน ยกตัวอย่างเช่น ในระยะหนึ่งเงินมาร์คเยอรมันมีค่าสูงขึ้นมาก แต่เงินปอนด์สเตอร์ลิงมีค่าต่ำกว่า ทำให้ผู้สั่งซื้อเครื่องจักรจากเยอรมันต้องจ่ายเงินชำระเครื่องจักรมากขึ้น เพราะคอนเปิด L/C เงินมาร์คมีค่าประมาณ 6 บาท แต่เวลาชำระกลับมีราคาเพิ่มขึ้นไปถึงมาร์คละ 8 บาท ราคาเครื่องจักรจึงสูงขึ้นเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนกรณีกลับกันทางด้านผู้ส่งออกก็จะมีกำไร

- เรื่องอื่นๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การออกกฎหมาย สถานการณ์ การแข่งขันในธุรกิจ ฯลฯ อาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อด้วยเช่นเดียวกัน

2.1.6 ประเทศที่ติดต่อด้วย (country) ในปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศ ทวีความสำคัญมากขึ้นๆ ดังนั้นผู้ให้สินเชื่อจึงต้องพิจารณาถึงประเทศที่ผู้ขอสินเชื่อติดต่อกับค้าขาย ด้วยโดยจะต้องวิเคราะห์ภาวะทางการเมือง ภาวะทางเศรษฐกิจสังคมและนโยบายการค้า เพราะแนวความคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบในเรื่องหนี้สินของแต่ละสังคมแตกต่างกันนอกจากนี้ เอกสารการค้า การขนส่ง การประกันภัยและระเบียบศุลกากร ก็เป็นเรื่องที่ต้องศึกษาวิเคราะห์ เพราะอาจมีผลกระทบต่อ ผู้ขอสินเชื่อแล้วโยงมาถึงผู้ให้สินเชื่อด้วย

2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัย ข้อมูลจากการเงินเป็นหลัก ดังนั้นแนวทางในการวิเคราะห์ก็จะอาศัยเทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน โดยจะเลือกใช้ในส่วนที่จะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สินเชื่อเท่านั้น งบการเงินของผู้ขอสินเชื่อเป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้จากการบันทึกทางการบัญชี ซึ่งผู้ให้สินเชื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงต่างๆ ที่อาจไม่มีในแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้และรายจ่ายของผู้ขอสินเชื่อ ข้อมูลเหล่านี้ถ้าจัดถูกต้องและสามารถเชื่อถือได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพิจารณาระบบการเงินของกิจการนั้น อย่างไรก็ตามควรคำนึงอยู่เสมอว่า ประเภทของการค้าหรือการค้าเงินที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลต่อการจัดการทางการเงิน และรูปแบบของงบการเงินด้วย โดยเฉพาะสำหรับผู้ขอสินเชื่อรายใหม่ทุกรายจะต้องของบการเงิน มาวิเคราะห์ประกอบการพิจารณาด้วยนอกจากนี้ในการวิเคราะห์งบดุลและงบกำไรขาดทุนนอกจาก จะพิจารณาสอบรายละเอียดของแต่ละรายการในแต่ละปีแล้ว ควรจะนำเอางบดุลและงบกำไรขาดทุนที่ได้มาเปรียบเทียบกับกับตัวเลขในอดีตของกิจการเอง หรือเปรียบเทียบกับกิจการอื่นที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันด้วย

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระของธนาคารพาณิชย์

สิริวฤทธิ์ เสียมภักดี (2540: 11-18) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการค้างชำระหนี้ของ ลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อไว้ดังนี้

1. สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงหรือผันผวน จากภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล ฯลฯ ซึ่งโดยปกติแล้วธุรกิจย่อมได้รับผลกระทบทุกกรณี แต่ผลที่เกิดขึ้นจะรุนแรงมากน้อยต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการปรับตัวของธุรกิจเองที่จะรู้สาเหตุ แห่งปัญหานั้นๆ ได้เพียงใด ซึ่งพอจะแบ่งแยกสาเหตุจากภายนอกได้ดังนี้

1.1 ปัญหาต้นทุนการผลิตสินค้าสูง อาจเกิดจากสาเหตุดังนี้ การปรับค่าเงินบาท (devalue) หรืออัตราแลกเปลี่ยนในตลาดเปลี่ยนแปลง การขึ้นราคาน้ำมัน การตั้งกำแพงภาษี (tariff) คุ่มครองสินค้าที่สามารถผลิตในประเทศได้ (ในกรณีที่ต้องนำเข้าสินค้าวัตถุดิบเข้ามา) ต้องใช้ ความรู้ทางด้านเทคนิคสูง/ต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญพิเศษ โดยเฉพาะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ภาวะดินฟ้าอากาศไม่เอื้ออำนวย (ในกรณีที่เป็นสินค้าเกษตรกรรม) การกำหนดค่าแรงขั้นต่ำสูงขึ้น

1.2 ปัญหาด้านการตลาดและการขายสินค้า อาจเกิดจากสาเหตุ

ด้านผู้ส่งออก มีการจำกัดโควต้าส่งออก ประเทศผู้ซื้อสินค้าตั้งข้อกำหนด กฎเกณฑ์เกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าไว้ เช่น ไก่สดแช่แข็ง ของทะเลกระป๋อง เช่น กุ้ง ปู หอย ฯลฯ ความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ๆ

ด้านผู้นำเข้า มีการกำหนดภาษีสินค้านำเข้าของรัฐบาล การลดค่าเงินบาท มาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าของภาครัฐบาล การกำหนดชนิดและประเภทสินค้านำเข้าโดยรัฐบาล เป็นผู้กำหนด

1.3 ปัญหาผลิตภัณฑ์ล้นตลาด และมีการแข่งขันสูง อาจเกิดจากสาเหตุสต็อก ของผลิตภัณฑ์ในปีที่ผ่านมาปริมาณคงค้างสูง มีผู้ผลิตมากมายทำให้อุปสงค์มากกว่าอุปทาน ความนิยมเพิ่มขึ้นของสินค้าที่สามารถทดแทนกันได้

1.4 ปัญหานโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง อาจเกิด จากสาเหตุการจำกัดอัตราดอกเบี้ยของงบประมาณรายจ่ายของประเทศ เพื่อควบคุมการขาดดุล งบประมาณของประเทศ การจำกัดการช่วยเหลือแก่เอกชน และการจำกัดข้อยกเว้นภาษี ขาออกแก่ผลิตภัณฑ์ที่จะส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

1.5 ปัญหาการผลิตและการดำเนินงานหยุดชะงัก อาจเกิดจากสาเหตุนโยบาย ทางการเมือง วัตถุดิบขาดตลาด ไม่มีตลาดรองรับสินค้า พนักงานสไตรด์ ภัยธรรมชาติ ความไม่ แน่ใจนโยบายสนับสนุนของรัฐบาล

1.6 ปัญหาลูกค้าขอเครดิตเกินสภาพการดำเนินธุรกิจของลูกค้า ซึ่งเกิดขึ้นจาก การเก็งกำไร อาจเกิดจากสาเหตุการขึ้นลงของราคาสินค้าของตลาดโลก และตลาดภายในประเทศ โดยเฉพาะสินค้าพืชไร่ การควบคุมราคาสินค้า เช่น ราคาน้ำตาลภายในประเทศ การกำหนดโควต้า ของสินค้าส่งออก เช่น การที่รัฐบาลกำหนดโควต้ามันสำปะหลังส่งออก ทำให้ผู้ ส่งออกต้องกักตุน สินค้าปริมาณมาก เพื่อเป็นฐานในการคำนวณ โควต้าที่จะได้รับการจัดสรร

1.7 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจซบเซา จากอำนาจซื้อของผู้บริโภคอาจเกิดจากสาเหตุ เงินเฟ้อ เงินฝืด ปริมาณคนตกงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้อำนาจซื้อลดลง

1.8 ปัญหาการลงทุนขยายกิจการน้อย อาจเกิดจากสาเหตุ ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตที่ผลิต ความไม่แน่นอนในอัตราดอกเบี้ย เสถียรภาพทางการเมืองไม่มั่นคง ความไม่แน่นอนในนโยบายของรัฐบาล

2. สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายในตัวลูกหนี้

2.1 ด้านการเงิน ได้แก่ ปัญหาขาดสภาพคล่อง เช่น จ่ายชำระหนี้คืน ไม่ได้ตามกำหนด เรียกเก็บหนี้ไม่ได้ผล การวางแผนทางการเงินไม่ดี นำเงินไปลงทุนนอกระบบ ปัญหาหนี้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูง อาจเกิดจากสาเหตุการขยายตัวเร็วหรือมากเกินไปจนทำให้ทุนของตนเองไม่เพียงพอ ปัญหาภาระดอกเบี้ยจ่ายสูง อาจเกิดจากสาเหตุ การจัดการเงินทุนไม่ดี ไม่รู้จักวิธีหรือไม่มีอำนาจต่อรองในการหาแหล่งเงินทุนที่ดอกเบี้ยต่ำ ปัญหาการดำเนินงานขาดทุน อาจเกิดจากสาเหตุ มีการทุจริตหรือยักยอกเงินภายในบริษัท ต้องนำเงินไปชำระหนี้รายอื่นๆ

2.2 ด้านการบริหาร ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานไม่ดี หรือไม่มีประสิทธิภาพอาจเกิดจากสาเหตุ ตัวผู้บริหารชอบทำงานคนเดียว (one man show) และไม่มีผู้รับช่วงงานหรือไม่มีผู้ช่วย ตัวผู้บริหารขาดประสบการณ์ ไม่มีการวางแผนที่ดี มีการเปลี่ยนตัวผู้บริหารบ่อย ผู้บริหารไม่มีการติดตาม และควบคุมงานที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาการดำเนินงานหยุดชะงัก อาจเกิดจากสาเหตุ ผู้บริหารหลักป่วยหรือตายหรือหลบหนี เพราะถูกดำเนินคดีหรือมีเจ้าหนี้ภายนอกถูกฟ้องล้มละลาย ผู้บริหารทะเลาะกันหรือขัดผลประโยชน์ภายใน ปัญหาผู้บริหารเริ่มมีชื่อเสียงไม่ดีในวงการค้า อาจเกิดจากสาเหตุมีหนี้สินส่วนตัวมาก นายทุนหรือฐานอำนาจ ที่มีอยู่เบื้องหลังมีอันเป็นไป ผู้ค้าประกันหลักตายหรือถูกฟ้องฯ ปัญหาผู้บริหารปกปิดข้อมูลที่แท้จริงกับธนาคาร อาจเกิดจากสาเหตุ มีการนำเงินไปใช้ในกิจการที่ไม่ถูกกฎหมาย นำเงินไปใช้ในอภิวัตถุประสงค์ที่แจ้งกับธนาคาร สภาพธุรกิจที่แท้จริงไม่ดี

2.3 การผลิต ได้แก่ ปัญหาการผลิตทำได้ไม่เต็มที่เครื่องจักรเก่า เทคนิคการผลิตล้าสมัย วัตถุดิบไม่พอหรือพึ่งผู้จำหน่ายรายใหญ่รายเดียว ปัญหาต้นทุนการขนส่งสินค้าสูง

2.4 ด้านการตลาด ได้แก่ ปัญหาสต็อกสินค้าสูง อาจเกิดจากสาเหตุ สินค้าไม่ได้มาตรฐาน ไม่ปรับปรุงคุณภาพสินค้า ทำให้สินค้าล้าสมัยสู้คู่แข่งไม่ได้ โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เป็นต้น รสนิยมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงทำให้ขายไม่ได้ ถูกแย่งส่วนแบ่งการตลาด (market share) ราคาสินค้าแพงกว่าคู่แข่ง พึ่งผู้ซื้อรายใหญ่ไม่กี่ราย ปัญหาภาวะการแข่งขันสูงหรืออาจมีการปลอม หรือเลียนแบบสินค้า รัฐบาลไม่ได้กำหนดหรือให้ความคุ้มครองสิทธิสินค้าประเภทนั้น ปัญหาไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือส่งเสริมการขาย สินค้าอาจเกิดจากสาเหตุที่ทีมงานด้านการขายไม่เก่ง ช่องทางการจำหน่ายไม่ถูกต้อง

3. สาเหตุที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของธนาคาร

3.1 การวิเคราะห์เครดิตไม่เป็นหรือหะหลวม เกิดจากการที่ผู้จัดการสาขาหรือผู้วิเคราะห์สินเชื่อหะหลวมในการพิจารณาให้เครดิตไม่ทราบรายละเอียดอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับธุรกิจของลูกค้า วงจรสินเชื่อประเภทนั้นๆ พฤติกรรมอุปนิสัยใจคอของลูกค้า แรงใจลูกค้ารายใหญ่หวังผลในการทำเป้าหมายเครดิตหรือเงินฝากไม่เรียกหลักประกันหรือไม่กล้าปฏิเสธเครดิต

3.2 ขาดการคิดการณ์ไกล ไม่ได้มองถึงสภาพการแข่งขันของธุรกิจนั้นๆ วงจรธุรกิจนั้นอยู่สถานะอย่างไร เมื่อเทียบกับภาวะเศรษฐกิจที่ผันแปรในขณะนั้น และอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ไม่ได้กำหนดแนวทางป้องกันหรือติดตามดูแลควบคุมในจุดเสี่ยงต่างๆ ที่ทราบแล้ว

3.3 ขาดประสบการณ์ ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์เครดิต หรือวงจรธุรกิจทั้งยังไม่พยายามศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่จะต้องพิจารณาเครดิตนั้นๆ ไม่เข้าใจระเบียบวิธีการสินเชื่อเกี่ยวกับหลักประกันหลักทรัพย์ ตลอดจนประเภทเครดิตต่างๆ

3.4 ประมาทเลินเล่อ เกิดจากความไม่เอาใจใส่ในการวิเคราะห์เครดิตไม่กำหนดแผนการในการติดตามดูอาการสิ่งผิดปกติของลูกค้าคิดว่าตนเองรู้เรื่องต่างๆ ดีแล้ว คำนวณสรุป ในการพิจารณาเครดิต จนไม่มองถึงจุดเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในธุรกิจนั้นๆ

3.5 ไม่ซื่อสัตย์ เกิดจากการมองเห็นประโยชน์ในส่วนตนมากกว่าของธนาคาร เบียดบังผลประโยชน์ที่ควรจะเกิดขึ้นกับธนาคารไปเป็นของตนเอง มีนิสัยเห็นแก่เล็กแก่น้อยเบียดเบียนลูกค้าใจในการพิจารณาเครดิตเพื่อช่วยเหลือกิจการที่ตนมีผลประโยชน์หรือเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง โดยไม่วิเคราะห์ถึงโครงการความเป็นไปได้ของโครงการ ราคาประเมินของหลักประกัน

4. หลักเกณฑ์ การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้นตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงินพิจารณาดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้และการกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้นไว้ดังนี้

1. การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ ให้สถาบันการเงินจะต้องระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ตามเกณฑ์สิทธิ (accrual basis) สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือนนับจากวันที่ครบกำหนดชำระและต้องบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชีด้วย สำหรับการบันทึกรายได้ดอกเบี้ยหลังจากนั้นให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์เงินสด (cash basis)

2. เกณฑ์การจัดชั้นลูกหนี้ การจัดชั้นลูกหนี้ให้พิจารณาจากคุณภาพของลูกค้าเป็นหลัก โดยการวิเคราะห์โครงการและความเป็นไปได้ทางธุรกิจของลูกหนี้ การวิเคราะห์งบการเงิน กระแสเงินสด และความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาของการค้างชำระที่เป็นเกณฑ์ในการจัดชั้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

2.1 ลูกหนี้ปกติ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่ผิคนัดชำระหนี้ และไม่มีสัญญาณใดๆ แสดงว่าจะมีการผิคนัดชำระหนี้อื่นจะเป็นเหตุให้สถาบันการเงินได้รับความเสียหาย ได้แก่ ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

2.2 ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีสัญญาณว่าจะเกิดความเสียหายแต่มีฐานะหรือผลการดำเนินงานอ่อนลงซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขในเวลาอันควรจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้อ่อนลงไปอีกจนไม่สามารถชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินได้ตามกำหนด ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

2.3 ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหากปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนไม่มีการแก้ไข หรือแหล่งที่มาหลักของการชำระหนี้อาจไม่เพียงพอเนื่องจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้มีความไม่แน่นอน สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้แหล่งที่มาอื่นหรือหลักประกันในการชำระหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

2.4 ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่มีคุณภาพด้อยกว่าลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือคาดว่าจะไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระคืนได้ครบถ้วน ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

2.5 ลูกหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้โดยสิ้นเชิงหรือลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

3. การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น การกันเงินสำรองสำหรับความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นสถาบันการเงินต้องแสดงเป็นรายการหักจากรายการสินทรัพย์ (contra-asset account) งบดุลและเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ตามอัตราดังนี้

ลูกหนี้ที่จัดชั้น	อัตรากันเงินสำรองฯ (ร้อยละ)
ลูกหนี้ปกติ	1
ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ	2
ลูกหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	20
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	50
ลูกหนี้จัดชั้นสูญ	100

สำหรับวันที่บังคับใช้ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยระบุว่าภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2541 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ และภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ ส่วนภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ สำหรับภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2543 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ และท้ายสุดภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 ให้กันเงินสำรองฯ ให้ครบถ้วน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นเรศวร สุภัสสร์ (2539) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้จัดชั้นของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ลูกหนี้ขาดประสิทธิภาพและมีความรู้ในการบริหารธุรกิจที่กู้ยืมเงินไปลงทุนไม่ดีพอ ดังนั้นจึงมีผลกระทบต่อรายได้ตอบแทนจากการลงทุนซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้คืนได้ นอกจากนี้ลูกหนี้ยังปิดบังข้อมูลเท็จแท้จริงต่อธนาคารทำให้เมื่อเกิดปัญหาต่อธุรกิจนั้น ๆ แล้วธนาคารไม่สามารถติดตามช่วยแก้ไขปัญหาให้ได้ ประกอบกับลูกหนี้นี้มีหนี้ภายนอกในระบบธนาคารที่เสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและมุ่งชำระหนี้เหล่านั้นก่อน จึงเป็นผลกระทบต่อวงจรมุขเวียนของเงินในระบบธนาคาร และทำให้ธุรกิจยิ่งซบเซาและขาดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าเพราะสาเหตุของการใช้เงินที่ผิดวัตถุประสงค์โดยลูกหนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกันพบว่าหลักทรัพย์บางประเภทเกิดปัญหาการเสื่อมสภาพและราคาตกต่ำและเมื่อมาชำระหนี้คืนมีการยึดระยะเวลาออกไป จึงยังทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ใกล้เคียงกับภาระหนี้มากขึ้น และในส่วนที่เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศก็พบว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาภัยธรรมชาติก็เป็นอุปสรรคและปัญหาสำคัญที่ไม่เอื้อต่อการจำหน่ายผลผลิตที่ทำให้ผู้ลงทุนเกิดการรายได้ที่เพียงพอชำระหนี้คืนได้

นงนุช กะตีดวง (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ทางฝ่ายสินเชื่อจะต้องพิจารณาหลักในด้านความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยเฉพาะรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของลูกหนี้ รวมถึงอัตราส่วนมูลค่าการชำระหนี้ต้องวัดเทียบกับรายได้เฉลี่ยที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับมูลค่าสิ่งปลูกสร้างที่เป็น

ด้านความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยเฉพาะรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของลูกหนี้ รวมถึงอัตราส่วนมูลค่าการชำระหนี้ต้องวัดเทียบกับรายได้เฉลี่ยที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับมูลค่าสิ่งปลูกสร้างที่เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันที่เป็นตัวสะท้อนถึงความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยอย่างแท้จริงมิใช่เพื่อการเก็งกำไร ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์

สุพรรณ ดวงจันทร์ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง หนี้มีปัญหของสินเชื่อกรุงเทพฯ ธนรัฐ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียในส่วนของธนาคารเนื่องจาก เจ้าหน้าที่สินเชื่อขาดความรับผิดชอบในการพิจารณาการให้กู้ ขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขาดการติดตามผลงานในส่วนของตัวเองหนี้้นการเกิดหนี้เสียมีผลมาจากการที่ลูกหนี้มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินสุรุ่ยสุร่าย ฟุ่มเฟือยและอาจเกิดจากค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิด

จรุณรัตน์ ตรีการศรินนท์ (2540) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตออกสู่ตลาด การเกิดภัยธรรมชาติ มีผลทำให้เกิดหนี้ค้างชำระมาก สำหรับปัจจัยภายในที่เกิดจากธนาคารพาณิชย์และที่เป็นปัญหาทำให้เกิดหนี้ค้างชำระส่วนใหญ่มาจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น มีการจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภทและเงื่อนไขการชำระหนี้สูงไป ธุรกิจขาดสภาพคล่อง ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและทำการค้าเกินตัว เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ

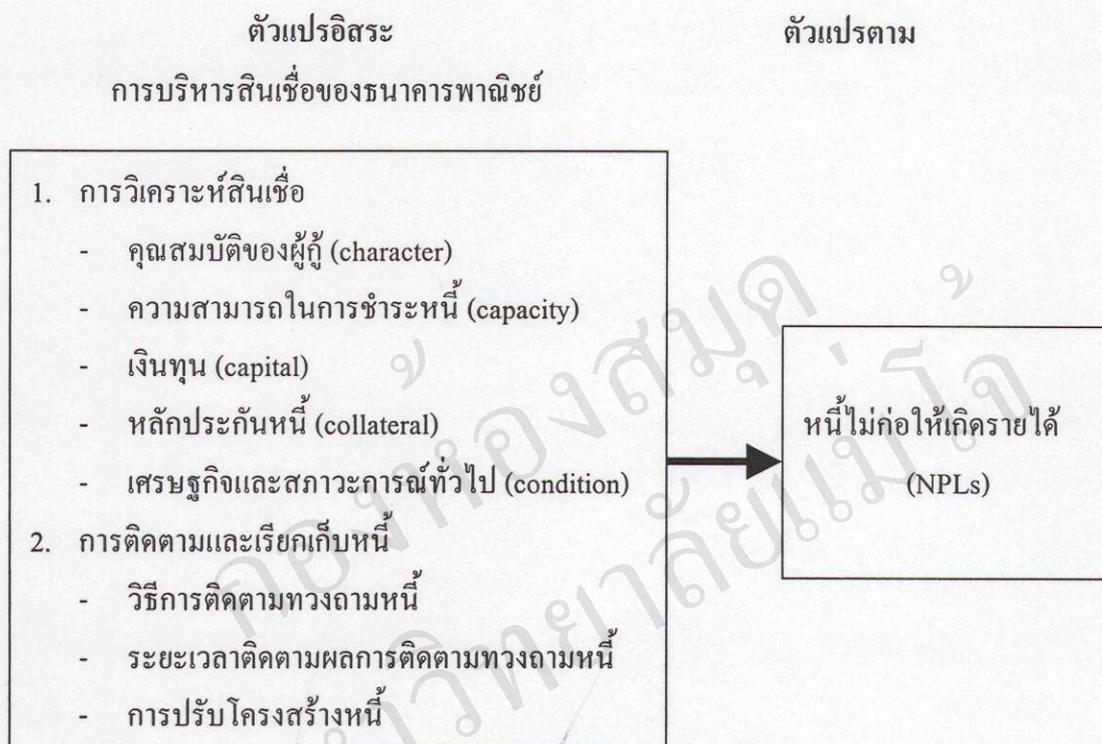
ธงชัย อมฤตธรรม (2539) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชียงใหม่ พิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน ประวัติผู้ขอกู้ หลักประกัน ความสามารถในการชำระหนี้ นโยบายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นโยบายของรัฐบาล และสถานการณ์ของราคาสินค้าเกษตร สำหรับปัญหาที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาเชียงใหม่ คือปัญหาจากหนี้ค้างชำระและปัญหารองลงมาได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานและปัญหาความไม่แน่นอนในนโยบายของรัฐบาลตามลำดับ

นอกจากนี้ปัญหาภายในครอบครัวเนื่องจากการหย่าร้างก็มีผลต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้เพราะต่างฝ่ายต่างก็ผลักภาระหนี้ออกไปจากตัว ประกอบกับสถานะเศรษฐกิจทำให้ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินมีรายได้อาจลดลง และมีหนี้สินภายนอกซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคาร ทำให้ลูกหนี้มุ่งชำระหนี้ภายนอกทั้งยังไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้หรือแก้ไขหนี้เพราะไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้ที่มีอยู่กับธนาคารทำให้มีผลต่อคุณภาพหนี้สภาพคล่องและการหมุนเวียนเงินในระบบของธนาคาร ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ค้ำประกันพบว่าบางประเภทเป็นหลักประกันที่มีปัญหาเนื่องจากไม่มีสภาพคล่องและเป็นหลักประกันที่ไม่คุ้มกับภาระหนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ อันเนื่องมาจากภาวะทางการเงินซบเซาทั้งในประเทศและนอกประเทศ ธุรกิจของลูกหนี้ประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ธุรกิจซบเซาลงเนื่องจากการก่อสร้างสินค้า และบริการสาธารณะ ตลอดจนภาวะการแข่งขันที่รุนแรง ทำให้เกิดปัญหาซึ่งมีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินธนาคาร

กาญจนา แจ่มชัด (2523) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ระบบงานสินเชื่อสาขาธนาคารพาณิชย์ พบว่า การวิเคราะห์สินเชื่อนั้นเป็นวิธีการที่จะจัดความสามารถในการประกอบการและความสามารถในการชำระคืนของผู้ขอกู้ เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยง และหาวิธีการที่จะลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด โดยอาศัยหลักเกณฑ์ทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ห้วงการเงิน นอกจากนี้แล้ว การวิเคราะห์สินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพนั้นยังต้องอาศัยศิลปะ และทักษะประกอบการตัดสินใจ ซึ่งไม่อาจกำหนดหรือวางหลักเกณฑ์ได้ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อจะต้องใช้วิจารณญาณของตนเองตามลักษณะของสินเชื่อแต่ละราย

กรอบแนวความคิดในการวิจัย
(Conceptual Framework of the Study)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปแนวคิดเพื่อเป็น
แนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย
(Research Hypotheses)

1. การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
2. การติดตามและเรียกเก็บหนี้ของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

สถานที่ดำเนินการวิจัย

(Locale of the Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 62 สาขา (โดยไม่รวมสาขาย่อย)

ประชากร

(Population)

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านกรให้สินเชื่อของธนาคาร ได้แก่ ผู้จัดการสาขา หรือหัวหน้าสินเชื่อ หรือพนักงานสินเชื่อ (พนักงานอำนวยสินเชื่อ) ของธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมสาขาย่อย) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สาขาละ 1 คน จำนวน 62 สาขา จากทั้งหมด 13 ธนาคาร

ตารางที่ 2 ชื่อและจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อธนาคาร	จำนวนสาขา
กรุงเทพจำกัด (มหาชน)	9
กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	10
กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	11
ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	7
ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	8
นครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	2
ยู โอ บี รัตนสิน (มหาชน)	1
สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (มหาชน)	1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อธนาคาร	จำนวนสาขา
ศรีนคร จำกัด (มหาชน)	2
ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	1
เอเชีย จำกัด (มหาชน)	2
กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	7
ดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน)	1
รวม	62

เครื่องมือในการวิจัย

(Instrument of the Study)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (questionnaires) โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (close-ended question) และคำถามปลายเปิด (open-ended question) โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อเพื่อคณนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด

รายได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Analysis of Data)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ นำมาประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) คือ การอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้โดยใช้ความถี่ (frequency) อัตราร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) แล้วเสนอในรูปแบบตารางพรรณนาประกอบ

2. การคำนวณน้ำหนักเฉลี่ย (weight mean score) ของหลักเกณฑ์ในการพิจารณา
 สันเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
 เชียงใหม่ (ประกอบ กระณสูตร, 2525: 80) ดังนี้

$$WMS = \frac{5f_1 + 4f_2 + 3f_3 + 2f_4 + f_5}{N}$$

เมื่อ WMS = คะแนนเฉลี่ยหลักเกณฑ์การพิจารณาสันเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อ
 ให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

f_1 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่ามากที่สุด

f_2 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่ามาก

f_3 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าปานกลาง

f_4 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าน้อย

f_5 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่าน้อยที่สุด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นมาตรฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของ
 การพิจารณาสันเชื่อ จำนวนได้โดยใช้หลักของ Likert scales กำหนดให้คะแนนแต่ละระดับจากมาก
 ที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ตามลำดับ (ธรรมบุญ ศรีพันธ์, 2530: 36)
 ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

4.21 – 5.00 = มากที่สุด

3.41 – 4.20 = มาก

2.61 – 3.40 = ปานกลาง

1.81 – 2.60 = น้อย

1.00 – 1.80 = น้อยที่สุด

3 การแจกแจงความถี่สองทาง (Crosstab Table) ค่าไคสแควร์ (Chi – Square) เพื่อ
 ใช้ในการทดสอบสมมติฐานว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ หรือมีความแตกต่างกันหรือไม่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

(RESEARCH RESULTS)

การวิจัย เรื่อง การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ประกอบด้วย ข้อมูลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งงาน อายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน และหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ

(N = 62)		
ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	49	79.0
หญิง	13	21.0
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 25	1	1.6
25 – 30	13	21.0
31 – 35	16	25.8
36 – 40	19	30.6
มากกว่า 40	13	21.0
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	1.6
ปริญญาตรี	48	77.4
ปริญญาโท	13	21.0
ระยะเวลาทำงาน (ปี)		
ต่ำกว่า 5	5	8.1
5 – 10	23	37.1
11 – 15	14	22.6
มากกว่า 15	20	32.3
ตำแหน่ง		
ผู้จัดการ	10	16.1
รองผู้จัดการ/เทียบเท่า	10	16.1
หัวหน้าหน่วยสินเชื่อ	11	17.7
เจ้าหน้าที่สินเชื่อ	31	50.0

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N = 62)		
ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน (ปี)		
ต่ำกว่า 1	3	4.8
1 – 5	34	54.8
6 – 10	13	21.0
มากกว่า 10	12	19.4
หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ		
อำนวยการสินเชื่อ/วิเคราะห์สินเชื่อ	22	35.5
งานปฏิบัติการทางด้านสินเชื่อ	21	33.9
ดูแลงานทั่วไปภายในหน่วยสินเชื่อ เจริญแก้ไข	12	19.4
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
ติดตามเร่งรัดหนี้	6	9.7
อนุมัติสินเชื่อ	1	1.6

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ประกอบด้วยข้อมูลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งงาน อายุงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน และหน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ พบว่า

เพศ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 79.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 21.0

อายุ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี ร้อยละ 30.6 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 25.8 อายุระหว่าง 25 – 30 ปี และ มากกว่า 40 ปี ร้อยละ 21.0 และมีอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 1.6

ระดับการศึกษา

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 77.4 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 21.0 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.6

ระยะเวลาการทำงาน (ปี)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงาน ระหว่าง 5 – 10 ปี ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 32.3 ระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ 22.6 และต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 8.1

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบัน คือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ หัวหน้าหน่วยสินเชื่อ ร้อยละ 17.7 ผู้จัดการ และรองผู้จัดการ/เทียบเท่า ร้อยละ 16.1

อายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีอายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 1 – 5 ปี ร้อยละ 54.8 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 21.0 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.4 และต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 4.8

หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้าน อำนวยการสินเชื่อ/วิเคราะห์สินเชื่อ ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ งานปฏิบัติการทางด้านสินเชื่อ ร้อยละ 33.9 หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อด้านอื่น ๆ คือ ดูแลงานทั่วไปภายในหน่วยสินเชื่อ ร้อยละ 19.4 ติดตามเร่งรัดหนี้ ร้อยละ 9.7 และอนุมัติสินเชื่อ ร้อยละ 1.6

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ประกอบด้วย หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ สาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา และหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญหลักการพิจารณาสินเชื่อ

(N = 62)

หลักการพิจารณาสินเชื่อ	ลำดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ความเสี่ยงน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อม ดอกเบี้ย	29 (46.8)	21 (33.9)	6 (9.7)	5 (8.1)	1 (1.6)
2. ตามนโยบายของธนาคาร	22 (35.5)	13 (21.0)	11 (17.7)	16 (25.8)	-
3. ได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็ม หน่วย	6 (9.7)	13 (21.0)	23 (37.1)	14 (22.6)	6 (9.7)
4. ความอยู่รอดของกิจการ	6 (9.7)	9 (14.5)	18 (29.0)	23 (37.1)	6 (9.7)
5. ตามนโยบายของรัฐบาล	2 (3.2)	3 (4.8)	4 (6.5)	4 (6.5)	49 (79.0)

จากตารางที่ 4 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญหลักการพิจารณาสินเชื่อ โดยลำดับความสำคัญตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1 = สำคัญอันดับหนึ่ง
- 2 = สำคัญอันดับสอง
- 3 = สำคัญอันดับสาม
- 4 = สำคัญอันดับสี่
- 5 = สำคัญอันดับห้า

ผลการลำดับความสำคัญปรากฏดังนี้

1. ความเสี่ยงน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 1 คือ ร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 33.9 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 9.7 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 8.1 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 1.6

2. ตามนโยบายของธนาคาร ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 1 คือ ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 25.8 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 21.0 และลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 17.7

3. การได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 3 คือ ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 22.6 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 21.0 ลำดับความสำคัญที่ 1 และ 5 ร้อยละ 9.7

4. ความอยู่รอดของกิจการ ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 4 คือ ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 29.0 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 14.5 ลำดับความสำคัญที่ 1 และ 5 ร้อยละ 9.7

5. ตามนโยบายของรัฐบาล ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 5 คือ ร้อยละ 79.0 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 และ 4 ร้อยละ 6.5 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 4.8 และลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 3.2

จากการพิจารณาจำนวนและร้อยละจะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักการพิจารณาสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยลำดับความสำคัญในอันดับแรกมากที่สุด คือ ความเสี่ยงน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) และตามนโยบายของธนาคาร ในลำดับความสำคัญที่ 3 คือ ได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย ในลำดับความสำคัญที่ 4 คือ ความอยู่รอดของกิจการ และในลำดับความสำคัญที่ 5 คือ ตามนโยบายของรัฐบาล

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา

(N = 62)

สาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา	ลำดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ลูกหนี้ปิดบังข้อมูล/ให้ข้อมูลเท็จ	34 (54.8)	17 (27.4)	5 (8.1)	4 (6.5)	2 (3.2)
2. ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว	9 (14.5)	28 (45.2)	20 (32.3)	4 (6.5)	1 (1.6)
3. ประสบการณ์ และความรู้ของผู้พิจารณา	14 (22.6)	9 (14.5)	27 (43.5)	11 (17.7)	1 (1.6)
4. ระเบียบและวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง	5 (8.1)	6 (9.7)	9 (14.5)	40 (64.5)	2 (3.2)
5. อื่น ๆ คือ การร่วมกันทุจริตของลูกค้ากับพนักงานของธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ลูกหนี้มีเจตนาไม่ชำระหนี้	2 (3.2)	2 (3.2)	-	2 (3.2)	13 (21.0)

จากตารางที่ 5 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหาคือ โดยลำดับความสำคัญ ดังนี้

1 = สำคัญอันดับหนึ่ง

2 = สำคัญอันดับสอง

3 = สำคัญอันดับสาม

4 = สำคัญอันดับสี่

5 = สำคัญอันดับห้า

ผลการลำดับความสำคัญปรากฏดังนี้

1. ลูกหนี้อัดบังข้อมูล/ให้ข้อมูลเท็จส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 1 คือ ร้อยละ 54.8 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 27.4 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 8.1 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 6.5 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 3.2

2. ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 2 ร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 32.3 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 14.5 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 6.5 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 1.6

3. ประสบการณ์และความรู้ของผู้พิจารณา ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 3 ร้อยละ 43.5 รองลงมา คือ ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 22.6 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 17.7 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 14.5 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 1.6

4. ระเบียบและวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 4 ร้อยละ 64.5 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 14.5 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 9.7 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 8.1 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 3.2

5. สาเหตุอื่นๆ คือ การร่วมกันทุจริตของลูกค้ำกับพนักงานของธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และลูกหนี้อัดบังข้อมูลไม่ซื่อสัตย์ ส่วนใหญ่ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 5 คือ ร้อยละ 21.0 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 1, 2 และ 4 ร้อยละ 3.2 นอกนั้นไม่ระบุสาเหตุ ร้อยละ 69.4

จากการพิจารณาจำนวนและร้อยละจะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหาโดยลำดับความสำคัญในอันดับแรก มากที่สุด คือ ลูกหนี้อัดบังข้อมูล/ให้ข้อมูลเท็จ ในลำดับความสำคัญที่ 2 มากที่สุด คือ ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว ในลำดับความสำคัญที่ 3 มากที่สุด คือ ประสบการณ์ และความรู้ของผู้พิจารณา ในลำดับความสำคัญที่ 4 มากที่สุด คือ ระเบียบและวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง และในลำดับความสำคัญที่ 5 มากที่สุด คือ สาเหตุอื่นๆ คือ การร่วมกันทุจริตของลูกค้ำกับพนักงานของธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และลูกหนี้อัดบังข้อมูลไม่ซื่อสัตย์

จากการศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C ได้แก่ คุณสมบัติของผู้กู้ ความสามารถในการชำระหนี้ เงินทุน หลักประกัน สภาพการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ โดยได้แบ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการพิจารณาดังนี้

4.21 - 5.00	=	มากที่สุด
3.41 - 4.20	=	มาก
2.61 - 3.40	=	ปานกลาง
1.81 - 2.60	=	น้อย
1.00 - 1.80	=	น้อยที่สุด

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 6 - 11

ตารางที่ 6 ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้	ค่าคะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับความ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	สำคัญ
1. ลูกค้ายายเก่าที่มีการผ่อนชำระดี	4.435	.590	มากที่สุด
2. ผู้ที่มีความชำนาญในการประกอบธุรกิจ	4.355	.603	มากที่สุด
3. ผู้ที่มีความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินและฐานะการเงิน	4.048	.688	มาก
4. ผู้ที่มีอุปนิสัยใจคอดี ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน	4.000	.678	มาก
5. ผู้ที่มีพื้นฐานครอบครัวดี และการศึกษาสูง	3.226	.663	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	4.013	.430	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ในระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ลูกค้ายายเก่าที่มีการผ่อนชำระดี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.435) และผู้ที่มีความชำนาญในการประกอบธุรกิจ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.355) ระดับความสำคัญมาก คือ ผู้ที่มีความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินและฐานะการเงิน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.048) และผู้ที่มีอุปนิสัยใจคอดี ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.000)

และระดับความสำคัญปานกลาง คือ ผู้ที่มีพื้นฐานครอบครัวดี และการศึกษาสูง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.226)

จากผลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.013 ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้กู้อยู่ในระดับความสำคัญมาก

ตารางที่ 7 ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้

(N = 62)

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
1. งบกระแสเงินสด (cash flow)	4.403	.757	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ	4.274	.682	มากที่สุด
3. จากภาระหนี้สินที่มีอยู่	4.194	.786	มาก
5. แผนการชำระหนี้คืน	4.129	.713	มาก
5. จากประเภทของธุรกิจ	4.097	.564	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.219	.434	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อในส่วนความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด คือ การวิเคราะห์จากงบกระแสเงินสด (cash flow) (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.403) และวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.274) ระดับความสำคัญมาก คือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.194) แผนการชำระหนี้คืน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.129) และประเภทของธุรกิจ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.097)

จากผลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการพิจารณาสินเชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.219 ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด

ตารางที่ 8 ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับเงินทุน

(N = 62)

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เงินทุน	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	4.274	.577	มากที่สุด
2. ฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน	4.274	.632	มากที่สุด
3. จากอัตราส่วนกำไรต่อทุน	4.161	.658	มาก
4. สัดส่วนของสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	3.661	.809	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.093	.530	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับเงินทุนในระดับมากที่สุด คือ การวิเคราะห์จากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.274) และการวิเคราะห์จากฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.274) ระดับความสำคัญมาก คือ การวิเคราะห์จากอัตราส่วนกำไรต่อทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.161)) และการพิจารณาจากสัดส่วนของสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.661)

จากผลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.093 ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับเงินทุนอยู่ในระดับความสำคัญมาก

ตารางที่ 9 ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับหลักประกัน

(N = 62)

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์หลักประกัน	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
1. ประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามสภาพความเป็นจริง	4.452	.619	มากที่สุด
2. ประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้สอดคล้องกับวงเงินที่ผู้ขอกู้ต้องการ	4.000	.887	มาก
3. หลักประกันที่กรรมสิทธิ์เป็นของบุคคลอื่นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ขอกู้	3.355	.960	ปานกลาง
4. หลักประกันที่เสนอบุคคลค้ำประกัน	3.048	1.151	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.714	.597	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับหลักประกันในระดับมากที่สุด คือ การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามสภาพความเป็นจริง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.452) ระดับความสำคัญมาก คือ การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้สอดคล้องกับวงเงินที่ผู้ขอกู้ต้องการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.000) และระดับความสำคัญปานกลาง คือ หลักประกันที่กรรมสิทธิ์เป็นของบุคคลอื่นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ขอกู้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.355) และหลักประกันที่เสนอบุคคลค้ำประกัน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.048)

จากผลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการพิจารณาสินเชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.714 ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับหลักประกันอยู่ในระดับความสำคัญมาก

ตารางที่ 10 ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ

(N = 62)

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สภาวะการณ์ และเงื่อนไขอื่น ๆ	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ สำคัญ
1. ภาวะการณ์การแข่งขันทางธุรกิจ	4.113	.680	มาก
2. สภาพเศรษฐกิจและการเมือง	3.855	.8565	มาก
3. นโยบายของธนาคารหรือรัฐบาล	3.774	.857	มาก
4. การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน	3.435	.842	มาก
5. สภาพดินฟ้าอากาศ	2.952	.876	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.626	.482	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อเกี่ยวกับสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ในระดับมาก คือ ภาวะการณ์การแข่งขันทางธุรกิจ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.113) สภาพเศรษฐกิจและการเมือง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.855) นโยบายของธนาคารหรือรัฐบาล (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.774) และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.435) และระดับความสำคัญปานกลาง คือ สภาพดินฟ้าอากาศ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.952)

จากผลค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อเกี่ยวกับสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.626 ซึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อในส่วนของสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ อยู่ในระดับความสำคัญมาก

ตารางที่ 11 ระดับความสำคัญของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อในการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C

(N = 62)

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อ	ค่าคะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับความ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	สำคัญ
ความสามารถในการชำระหนี้	4.219	.434	มากที่สุด
เงินทุน	4.093	.530	มาก
คุณสมบัติของผู้กู้	4.013	.430	มาก
หลักประกัน	3.714	.597	มาก
สถานะการณ์และเงื่อนไขอื่นๆ	3.626	.482	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C ระดับมากที่สุดได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.219) ระดับมากได้แก่ เงินทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.093) คุณสมบัติของผู้กู้ (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 4.013) หลักประกัน (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.714) และสถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.626)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ประกอบด้วย การลำดับความสำคัญปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด วิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) ระยะเวลาติดตามผลการทวงถามลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) วิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) ระยะเวลาติดตามผลการทวงถามลูกหนี้ที่จัดเป็นชั้นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) การดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้วยังมีได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร และลำดับความสำคัญการปรับโครงสร้างหนี้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 12 - 18

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด

(N = 62)

ปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด	ลำดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย	36 (58.1)	14 (22.6)	7 (11.3)	2 (3.2)	3 (4.8)
2. ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้	15 (24.2)	23 (37.1)	9 (14.5)	6 (9.7)	9 (14.5)
3. ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี	8 (12.9)	15 (24.2)	17 (27.4)	18 (29.0)	4 (6.5)
4. แก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ทันการณ์	2 (3.2)	4 (6.5)	16 (25.8)	18 (29.0)	22 (35.5)
5. อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น	2 (3.2)	6 (9.7)	15 (24.2)	16 (25.8)	23 (37.1)

จากตารางที่ 12 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยลำดับความสำคัญ ดังนี้

1 = สำคัญอันดับหนึ่ง

2 = สำคัญอันดับสอง

3 = สำคัญอันดับสาม

4 = สำคัญอันดับสี่

5 = สำคัญอันดับห้า

ผลการลำดับความสำคัญปรากฏดังนี้

1. ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 1 ร้อยละ 58.1 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 2

ร้อยละ 22.6 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 11.3 ลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 4.8 และลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 3.2

2. ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 2 ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 24.2 ลำดับความสำคัญที่ 3 และ 5 ร้อยละ 14.5 และลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 9.7

3. ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 4 ร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 27.4 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 24.2 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 12.9 และลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 6.5

4. แก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ทันการณ์ ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 5 ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 29.0 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 25.8 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 6.5 และลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 3.2

5. อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในระดับที่ 5 ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 25.8 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 24.2 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 9.7 และลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 3.2

จากการพิจารณาจำนวนและร้อยละจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ได้ลำดับความสำคัญในอันดับแรก มากที่สุด คือ ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย ในลำดับความสำคัญที่ 2 มากที่สุดคือ ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ ในลำดับความสำคัญที่ 3 มากที่สุดคือ ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี ในลำดับความสำคัญที่ 4 มากที่สุดคือ แก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ทันการณ์ และในลำดับความสำคัญที่ 5 มากที่สุดคือ อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของวิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน)

(N = 62)		
วิธีการติดตามทวงถามของธนาคาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ทวงถามทางโทรศัพท์	55	88.7
2. จดหมายทวงถาม	5	8.1
3. ออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ	2	3.2

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ใช้วิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) โดยใช้วิธีการติดตามทวงถามมากที่สุดคือ ทวงถามทางโทรศัพท์ ร้อยละ 88.7 รองลงมาคือ จดหมายทวงถาม ร้อยละ 8.1 และออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ ร้อยละ 3.2

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาติดตามผลการทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน)

(N = 62)

ระยะเวลาติดตามผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 5 – 10 วัน	50	80.6
2. 11 – 15 วัน	9	14.5
3. 16 – 20 วัน	3	4.8

จากตารางที่ 14 พบว่า ระยะเวลาติดตามผลลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) มากที่สุดคือ ติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 5 – 10 วัน ร้อยละ 80.6 รองลงมาคือ ติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 11 – 15 วัน ร้อยละ 14.5 และติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 16 – 20 วัน ร้อยละ 4.8

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของวิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน)

(N = 62)

วิธีการติดตามทวงถามของธนาคาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จดหมายทวงถาม	29	46.8
2. ทวงถามทางโทรศัพท์	17	27.4
3. ออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ	16	25.8

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ใช้วิธีการติดตามทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) โดยใช้วิธีการติดตามทวงถามมากที่สุดคือ จดหมายทวงถาม ร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ ทวงถามทางโทรศัพท์ ร้อยละ 27.4 และออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ ร้อยละ 25.8

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาติดตามผลการทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน)

(N = 62)

ระยะเวลาติดตามผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 5 – 10 วัน	33	53.2
2. 11 – 15 วัน	19	30.6
3. 16 – 20 วัน	8	12.9
4. 21 วันขึ้นไป	2	3.2

จากตารางที่ 16 พบว่า ระยะเวลาติดตามผลลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) มากที่สุดคือ ติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 5 – 10 วัน ร้อยละ 53.2 รองลงมาคือ ติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 11 – 15 วัน ร้อยละ 30.6 ติดตามผลในระยะเวลาระหว่าง 16 – 20 วัน ร้อยละ 12.9 และติดตามผลในระยะเวลา 21 วันขึ้นไป ร้อยละ 3.2

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของการดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้วยังมิได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร

(N = 62)

การดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่งจดหมายของธนาคารเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้	50	80.6
ให้โอกาสลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้	7	11.3
ให้ทนายความออกจดหมายทวงถามแต่ไม่บอกเลิกสัญญาเพื่อกระตุ้นให้ลูกหนี้มีความรับผิดชอบในภาระหนี้	5	8.1

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้วยังมิได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร ส่วนใหญ่ใช้วิธีส่งจดหมายของธนาคารเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ ร้อยละ 80.6 รองลงมาคือ ให้โอกาสลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้ ร้อยละ 11.3 และให้ทนายความออกจดหมายทวงถามแต่ไม่บอกเลิกสัญญาเพื่อกระตุ้นให้ลูกหนี้มีความรับผิดชอบในภาระหนี้ ร้อยละ 8.1

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของการลำดับความสำคัญวิธีการปรับโครงสร้างหนี้

(N = 62)

การปรับโครงสร้างหนี้	ลำดับความสำคัญ					
	1	2	3	4	5	6
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้	38 (61.3)	13 (21.0)	8 (12.9)	3 (4.8)	-	-
2. ลดอัตราดอกเบี้ย	9 (14.5)	30 (48.4)	16 (25.8)	5 (8.1)	-	2 (3.2)
3. ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย	9 (14.5)	16 (25.8)	15 (24.2)	15 (24.2)	6 (9.7)	1 (1.6)
4. ลดต้นเงิน และ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ	5 (8.1)	2 (3.2)	15 (24.2)	34 (54.8)	6 (9.7)	-
5. รับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้	1 (1.6)	2 (3.2)	4 (6.5)	3 (4.8)	42 (67.7)	10 (16.1)
6. แปลงหนี้เป็นทุน	-	-	3 (4.8)	2 (3.2)	8 (12.9)	49 (79.0)

จากตารางที่ 18 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญของการปรับโครงสร้างหนี้ โดยให้ลำดับความสำคัญดังนี้

1 = สำคัญอันดับหนึ่ง

2 = สำคัญอันดับสอง

3 = สำคัญอันดับสาม

4 = สำคัญอันดับสี่

5 = สำคัญอันดับห้า

6 = สำคัญอันดับหก

ปรากฏผลการลำดับความสำคัญดังนี้

1. วิธีขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 1 ร้อยละ 61.3 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 21.0 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 12.9 และลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 4.8
2. วิธีลดอัตราดอกเบี้ย ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 2 ร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 25.8 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 14.5 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 8.1 และลำดับความสำคัญที่ 6 ร้อยละ 3.2
3. วิธีให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 2 ร้อยละ 25.8 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 3 และ 4 ร้อยละ 24.2 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 14.5 ลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 9.7 และลำดับความสำคัญที่ 6 ร้อยละ 1.6
4. วิธีลดต้นทุน และ/หรือ ดอกเบี้ยค้างรับ ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 4 ร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 24.2 ลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 9.7 ลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 8.1 และลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 3.2
5. วิธีรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในการลำดับที่ 5 ร้อยละ 67.7 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 6 ร้อยละ 16.1 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 6.5 ลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 4.8 ลำดับความสำคัญที่ 2 ร้อยละ 3.2 และลำดับความสำคัญที่ 1 ร้อยละ 1.6
6. วิธีแปลงหนี้เป็นทุน ส่วนใหญ่ได้ให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดในลำดับที่ 6 ร้อยละ 79.0 รองลงมาคือ ลำดับความสำคัญที่ 5 ร้อยละ 12.9 ลำดับความสำคัญที่ 3 ร้อยละ 4.8 และลำดับความสำคัญที่ 4 ร้อยละ 3.2

จากการพิจารณาจำนวนและร้อยละจะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อใช้วิธีดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ โดยลำดับความสำคัญในอันดับแรกมากที่สุด คือ ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ในลำดับความสำคัญที่ 2 มากที่สุด คือ ลดอัตราดอกเบี้ย ในลำดับความสำคัญที่ 3 มากที่สุด คือ ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย ในลำดับความสำคัญที่ 4 มากที่สุด คือ ลดต้นทุนและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ ในลำดับความสำคัญที่ 5 มากที่สุด คือ รับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ และลำดับความสำคัญที่ 6 มากที่สุด คือ แปลงหนี้เป็นทุน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ประกอบด้วย ระดับของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร สาเหตุของปัญหาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และแนวทางการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 19 - 22

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(N = 62)		
ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รุนแรงมาก	13	21.0
รุนแรงปานกลาง	38	61.3
รุนแรงน้อย	11	17.7

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้จัดระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับรุนแรงปานกลาง ร้อยละ 61.3 รองลงมา คือ รุนแรงมาก ร้อยละ 21.0 และรุนแรงน้อย ร้อยละ 17.7

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของสาเหตุและปัญหา การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(N = 62)

สาเหตุของปัญหาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ⁽¹⁾	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง	48	77.4
2. หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย	32	51.6
3. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อและการติดตามหนี้ ของธนาคาร	31	50.0
4. การแข่งขันระหว่างธนาคารในการหาลูกค้าสินเชื่อ	26	41.9
5. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อของแต่ละธนาคาร	24	38.7
6. พนักงานสินเชื่อ โดยทั่วไปขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	23	37.1
7. จำนวนพนักงานสินเชื่อ โดยทั่วไปไม่เพียงพอกับปริมาณงาน	16	25.8

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ หมายถึง เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 20 พบว่า สาเหตุและปัญหาในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด คือ ภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 77.4 รองลงมา คือ หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ร้อยละ 51.6 ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อและการติดตามหนี้ของธนาคาร ร้อยละ 50.0 การแข่งขันระหว่างธนาคารในการหาลูกค้าสินเชื่อ ร้อยละ 41.9 หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อของแต่ละธนาคาร ร้อยละ 38.7 พนักงานสินเชื่อ โดยทั่วไปขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 37.1 และจำนวนพนักงานสินเชื่อโดยทั่วไปไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ร้อยละ 25.8

ตารางที่ 21 จำนวนของข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสินเชื่อ เพื่อลดปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ

(N = 62)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. ออกเยี่ยมเยือนลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้รับทราบถึงปัญหา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ทันการ	8
2. เพิ่มทุนทางการเงิน เพิ่มสภาพคล่องให้ลูกค้าเพราะลูกค้าบางรายดำเนินกิจการได้ แต่เนื่องจากขาดเงินหมุนเวียน	6
3. มีการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของผู้ขอสินเชื่อ รวมทั้งฐานะกิจการ ประวัติทางการเงิน	6
4. มีมาตรการเด็ดขาดในการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ที่มีสามารถชำระหนี้ได้แต่ไม่ชำระ และจงใจเป็น NPLs	4
5. ควบคุมดูแลลูกหนี้ให้ใช้เงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์	3
6. ให้คำปรึกษา ดูแล พร้อมติดตามลูกค้าโดยใกล้ชิด	3
7. ติดตามอย่างใกล้ชิดและหาทางออกที่ไม่กระทบทั้งธนาคารและลูกหนี้	2
8. จัดอบรมพนักงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์สินเชื่อให้มากขึ้น	2
9. ขยายเวลาการชำระหนี้	2
10. ให้โอกาสลูกหนี้มากกว่าเดิม	1
11. ลูกค้าจะต้องให้ข้อมูลความจริงกับธนาคารมากที่สุด	1
12. จัดประชุมพนักงานที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของธนาคาร	1
13. เชิญลูกค้ามาพบเพื่อเจรจาข้อยุติร่วมกัน (ในกรณีที่เริ่มมีปัญหา)	1
14. ให้รางวัลแก่ผู้ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	1
15. อนุมัติสินเชื่ออย่างโปร่งใส	1
16. กำหนดประเภทของธุรกิจที่จะปล่อยสินเชื่อให้ชัดเจน	1
17. มาตรการเสริมสภาพคล่องของรัฐบาลควรที่จะชัดเจนและให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และลดขั้นตอนของแต่ละหน่วยงานลง	1
18. รัฐบาลควรมีความยืดหยุ่นในการวางมาตรการกับธนาคารพาณิชย์ในเรื่องของการจัดชั้นหนี้ เช่น การจัดระบบ NPLs ในปัจจุบัน ควรที่จะปฏิบัติต่อเมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น	1

จากตารางที่ 21 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ ออกเยี่ยมเยียนลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้รับทราบถึงปัญหา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ทันการ เพิ่มทุนทางการเงิน เพิ่มสภาพคล่องให้ลูกค้าเพราะลูกค้าบางรายดำเนินกิจการได้แต่เนื่องจากขาดเงินหมุนเวียน มีการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของผู้ขอสินเชื่อ รวมทั้งฐานะกิจการ ประวัติทางการเงิน มีมาตรการเด็ดขาดในการแก้ไขปัญหาหนี้ที่สามารถชำระหนี้ได้แต่ไม่ชำระ และจงใจเป็นหนี้ NPLs ควบคุมดูแลหนี้ให้ใช้เงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้คำปรึกษา ดูแล พร้อมติดตามลูกค้าโดยใกล้ชิด และหาทางออกที่ไม่กระทบทั้งธนาคารและลูกค้า จัดอบรมพนักงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์สินเชื่อให้มากขึ้น ขยายเวลาการชำระหนี้ ให้โอกาสลูกค้ามากกว่าเดิม ลูกค้าจะต้องให้ข้อมูลความจริงกับธนาคารมากที่สุด จัดประชุมพนักงานที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของธนาคาร เชิญลูกค้ามาพบเพื่อเจรจาหาข้อยุติร่วมกัน (ในกรณีที่เริ่มมีปัญหา) ให้รางวัลแก่ผู้ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อนุมัติสินเชื่ออย่างโปร่งใส กำหนดประเภทของธุรกิจที่จะปล่อยสินเชื่อให้ชัดเจน มาตรการเสริมสภาพคล่องของรัฐบาลควรที่จะชัดเจนและให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และลดขั้นตอนของแต่ละหน่วยงานลง รัฐบาลควรมีความยืดหยุ่นในการวางมาตรการกับธนาคารพาณิชย์ในเรื่องของการจัดชั้นหนี้ เช่น การจัดระบบหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในปัจจุบัน ควรที่จะปฏิบัติต่อเมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ข้อ คือ

1. การวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
2. การติดตามและเรียกเก็บหนี้ของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ Chi-Square Test; χ^2 โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 0.05

สมมติฐานที่ 1 การวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างการพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์คุณสมบัติ					(N = 62)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
รุนแรงน้อย	7 (63.6)	4 (36.4)	-	-	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	9 (23.7)	25 (65.8)	4 (10.5)	-	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	1 (7.7)	10 (76.9)	2 (15.4)	-	-	13 (21.0)

Chi-Square = 10.51914

D.F. = 4

Sig. = .0325

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 10.51914$, Sig = .0325 แสดงว่าการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์ความสามารถ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รุนแรงน้อย	6 (54.5)	5 (45.5)	-	-	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	16 (42.1)	20 (52.6)	2 (5.3)	-	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	-	-	13 (21.0)

Chi-Square = 4.71707

D.F. = 4

Sig. = .3176

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 4.71707$, Sig = .3176 แสดงว่าการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์เงินทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์เงินทุน					(N = 62)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รุนแรงน้อย	7 (63.6)	4 (36.4)	-	-	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	11 (28.9)	24 (63.2)	3 (7.9)	-	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	4 (30.8)	8 (61.5)	1 (7.7)	-	-	13 (21.0)

Chi-Square = 4.94824

D.F. = 4

Sig. = .2926

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์เงินทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การวิเคราะห์เงินทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 4.94824$, Sig = .2926 แสดงว่าการวิเคราะห์เงินทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์หลักประกันกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์หลักประกัน					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รุนแรงน้อย	1 (9.1)	5 (45.5)	3 (27.3)	2 (18.2)	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	8 (21.1)	22 (57.9)	6 (15.8)	2 (5.3)	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	3 (23.1)	9 (69.2)	1 (7.7)	-	-	13 (21.0)

Chi-Square = 6.02023

D.F. = 6

Sig. = .4209

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์หลักประกันกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การวิเคราะห์หลักประกันไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ค่า $\chi^2 = 6.02023$, Sig = .4209 แสดงว่าการวิเคราะห์หลักประกันไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์สภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์สภาวะการณ์					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รุนแรงน้อย	-	-	1 (9.1)	10 (90.9)	-	11 (7.7)
รุนแรงปานกลาง	-	-	10 (26.3)	27 (71.1)	1 (2.6)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	-	-	3 (23.1)	10 (76.9)	-	13 (21.0)

Chi-Square = 2.20064

D.F. = 4

Sig. = .6989

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์สภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การวิเคราะห์สภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 2.20064$, Sig = .6989 แสดงว่าการวิเคราะห์สภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สมมติฐานที่ 2 การติดตามและเรียกเก็บหนี้ของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	การเตือนความจำลูกหนี้			รวม
	จดหมาย ทวงถาม	ทวงถามทาง โทรศัพท์	ออกติดตามถึงตัว โดยพนักงาน สินเชื่อ	
รุนแรงน้อย	1 (9.1)	10 (90.9)	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	1 (2.6)	37 (97.4)	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	3 (23.1)	8 (61.5)	2 (15.4)	13 (21.0)

Chi-Square = 13.98573

D.F. = 4

Sig. = .0073

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 13.98573$, Sig = .0073 แสดงว่าการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามหนี้ของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระยะเวลาการติดตามผล			รวม
	5 – 10 วัน	11 – 15 วัน	16 – 20 วัน	
รุนแรงน้อย	10 (90.9)	-	1 (9.1)	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	28 (73.7)	8 (21.1)	2 (5.3)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	12 (92.3)	1 (7.7)	-	13 (21.0)

Chi-Square = 4.77775

D.F. = 4

Sig. = .3109

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า ระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 4.77775$, Sig = .3109 แสดงว่าระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	การเตือนความจำลูกหนี้			รวม
	จดหมาย ทวงถาม	ทวงถามทาง โทรศัพท์	ออกติดตามถึงตัว โดยพนักงาน สินเชื่อ	
รุนแรงน้อย	5 (45.5)	3 (27.3)	3 (27.3)	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	20 (52.6)	8 (21.1)	10 (26.3)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	4 (30.8)	6 (46.2)	3 (23.1)	13 (21.0)

Chi-Square = 3.27121

D.F. = 4

Sig. = .5135

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่าการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 3.27121$, Sig = .5135 แสดงว่าการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามหนี้ของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ระยะเวลาการติดตามผล				รวม
	5 – 10 วัน	11 – 15 วัน	16 – 20 วัน	21 วัน ขึ้นไป	
รุนแรงน้อย	7 (63.6)	3 (27.3)	1 (9.1)	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	21 (55.3)	12 (31.6)	5 (13.2)	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	5 (38.5)	4 (30.8)	2 (15.4)	2 (15.4)	13 (21.0)

Chi-Square = 8.56404

D.F. = 6

Sig. = .1996

จากตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า ระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 8.56404$, Sig = .1996 แสดงว่าระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 31 . ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดอัตราดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ลำดับความสำคัญ						รวม
	1	2	3	4	5	6	
รุนแรงน้อย	3 (27.3)	3 (27.3)	3 (27.3)	2 (18.2)	-	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	5 (13.2)	21 (55.3)	8 (21.1)	3 (7.9)	-	1 (2.6)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	1 (7.7)	6 (13.2)	5 (38.5)	-	-	1 (7.7)	13 (21.0)

Chi-Square = 7.89167

D.F. = 8

Sig. = .4441

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดอัตราดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดอัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 7.89167$, Sig = .4441 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดอัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ลำดับความสำคัญ				รวม
	1	2	3	4	
รุนแรงน้อย	4 (36.4)	6 (54.5)	1 (9.1)	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	28 (73.7)	4 (10.5)	6 (15.8)	-	38 (61.3)
รุนแรงมาก	6 (46.2)	3 (23.1)	1 (7.7)	3 (23.1)	13 (21.0)

Chi-Square = 22.42224

D.F. = 6

Sig. = .0010

จากตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 22.42224$, Sig = .0010 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการลดต้นเงิน และ/หรือดอกเบี้ย
 ค้ำรับกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้	ลำดับความสำคัญ					รวม
	1	2	3	4	5	
รุนแรงน้อย	1 (9.1)	-	2 (18.2)	7 (63.6)	1 (9.1)	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	2 (5.3)	2 (5.3)	9 (23.7)	21 (55.3)	4 (10.5)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	2 (15.4)	-	4 (30.8)	6 (46.2)	1 (7.7)	13 (21.0)

Chi-Square = 3.33226

D.F. = 8

Sig. = .9118

จากตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้ำรับกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้ำรับไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 3.33226$, Sig = .9118 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้ำรับไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ลำดับความสำคัญ						รวม
	1	2	3	4	5	6	
รุนแรงมาก	1 (9.1)	-	1 (9.1)	-	7 (63.6)	2 (18.2)	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	-	1 (2.6)	3 (7.9)	2 (5.3)	24 (63.2)	8 (21.1)	38 (61.3)
รุนแรงน้อย	-	1 (7.7)	-	1 (7.7)	11 (84.6)	-	13 (21.0)

Chi-Square = 11.07037

D.F. = 10

Sig. = .3521

จากตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 11.07037$, Sig = .3521 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ลำดับความสำคัญ						รวม
	1	2	3	4	5	6	
รุนแรงน้อย	2 (18.2)	2 (18.2)	4 (36.4)	2 (18.2)	1 (9.1)	-	11 (17.7)
รุนแรงปานกลาง	4 (10.5)	10 (26.3)	9 (23.7)	10 (26.3)	4 (10.5)	1 (2.6)	38 (61.3)
รุนแรงมาก	3 (23.1)	4 (30.8)	2 (15.4)	3 (23.1)	1 (7.7)	-	13 (21.0)

Chi-Square = 3.60348

D.F. = 10

Sig. = .9635

จากตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 3.60348$, Sig = .9635 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

(N = 62)

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ลำดับความสำคัญ				รวม
	3	4	5	6	
รุนแรงน้อย	-	-	2	9	11
			(18.2)	(81.8)	(17.7)
รุนแรงปานกลาง	2	2	6	28	38
	(5.3)	(5.3)	(15.8)	(73.7)	(61.3)
รุนแรงมาก	1	-	-	12	13
	(7.7)			(92.3)	(21.0)

Chi-Square = 4.62684

D.F. = 6

Sig. = .5925

จากตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ด้วยสถิติ Chi-Square พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ค่า $\chi^2 = 4.62684$, Sig = .5925 แสดงว่าการปรับโครงสร้างหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า การพิจารณาสินเชื่อด้านคุณสมบัติของผู้กู้ การเดือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) และวิธีการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY, IMPLICATION AND RECOMMENDATION)

การวิจัย เรื่อง การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาหาวิธีการบริหารสินเชื่อ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ได้ข้อมูลจำนวน 62 ชุด โดยทำการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการวิเคราะห์แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ ที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
- ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความสัมพันธ์ของข้อมูลความถี่

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 62 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 79.0 และเพศหญิง ร้อยละ 21.0 โดยมีอายุระหว่าง 35-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 30.6 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 25.8 อายุระหว่าง 25-30 ปี และอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 21.0 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 77.4 ระยะเวลาการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ ทำงานมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 32.3 ตำแหน่งส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ร้อยละ 50.0 อายุงานในตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่จะมีอายุงาน 1-5 ปี ร้อยละ 54.8 หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ ส่วนใหญ่จะรับผิดชอบด้านอำนวยสินเชื่อหรือพิจารณาสินเชื่อ ร้อยละ 35.5 และงานปฏิบัติการทางด้านสินเชื่อ ร้อยละ 33.9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีการพิจารณาสินเชื่อที่มีผลต่อปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนี้

หลักการพิจารณาสินเชื่อ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะมีหลักการพิจารณาสินเชื่อโดยได้ลำดับความสำคัญเป็นอันดับแรก มากที่สุด คือ ความเสี่ยงน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) และตามนโยบายของธนาคาร ลำดับความสำคัญในลำดับที่ 3 คือ ได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย ลำดับความสำคัญในลำดับที่ 4 คือ ความอยู่รอดของกิจการ และลำดับสุดท้าย คือ ตามนโยบายของรัฐบาล

สาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะมีสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหาขึ้นมาที่สุดโดยลำดับความสำคัญในอันดับแรก คือ ลูกหนี้ปิดบังข้อมูลให้ข้อมูลเท็จ ในลำดับความสำคัญที่ 2 คือ ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว ในลำดับความสำคัญที่ 3 คือ ประสิทธิภาพ และความรู้ของผู้พิจารณา ในลำดับความสำคัญที่ 4 คือ ระเบียบและวิธีการ

พิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง และในลำดับความสำคัญสุดท้าย คือ สาเหตุอื่น ๆ คือ การร่วมกันทุจริตของลูกค้ากับพนักงานของธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และลูกหนี้มีเจตนาไม่ชำระหนี้

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C คือ คุณสมบัติของผู้กู้ (character) ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) เงินทุน (capitail) หลักประกัน (collateral) และสภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ (condition) โดยได้ให้ระดับความสำคัญในการพิจารณาดังนี้

คุณสมบัติของผู้กู้ (character)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้าน คุณสมบัติของผู้กู้ โดยได้ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ ลูกค้ารายเก่าที่มีการผ่อนชำระดี และผู้ที่มีความชำนาญในการประกอบธุรกิจ ระดับความสำคัญในระดับมาก คือผู้ที่มีความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินและฐานะการเงิน และผู้ที่มีอุปนิสัยใจคอดี ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน และได้ให้ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง คือ ผู้ที่มีพื้นฐานครอบครัวดี และการศึกษาสูง เมื่อพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้ในระดับมาก

ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้านความสามารถในการชำระหนี้ โดยได้ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด และวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ ระดับความสำคัญในระดับมาก คือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่ แผนการชำระหนี้คืน และประเภทของธุรกิจ เมื่อพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ในระดับมากที่สุด

เงินทุน (capital)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้านเงินทุน โดยได้ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การวิเคราะห์จากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และการวิเคราะห์จากฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ระดับความสำคัญในระดับมาก คือ

การวิเคราะห์จากอัตราส่วนกำไรต่อทุน การวิเคราะห์จากแผนการชำระหนี้สิน และการวิเคราะห์จากสัดส่วนของสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เมื่อดูภาพรวมผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญการวิเคราะห์เงินทุนอยู่ในระดับมาก

หลักประกัน (collateral)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้านหลักประกัน โดยได้ระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามสภาพความเป็นจริง ระดับความสำคัญในระดับมาก คือ การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้สอดคล้องกับวงเงินที่ผู้ขอกู้ต้องการ และระดับความสำคัญในระดับปานกลาง คือ หลักประกันที่กรรมสิทธิ์เป็นของบุคคลอื่นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ขอกู้ และหลักประกันที่เสนอบุคคลค้ำประกัน เมื่อดูภาพรวมผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญการวิเคราะห์หลักประกันในระดับมาก

สถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ (condition)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้านสถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ โดยได้ระดับความสำคัญในระดับมาก คือ ภาวะการณ์การแข่งขันทางธุรกิจ สภาพเศรษฐกิจและการเมือง นโยบายของธนาคารหรือรัฐบาล และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน และระดับความสำคัญในระดับปานกลาง คือ สภาพดินฟ้าอากาศ เมื่อดูภาพรวมผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ระดับความสำคัญการวิเคราะห์สถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้มีการติดตามและเรียกเก็บหนี้เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนี้

ปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ลำดับความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยลำดับความสำคัญในอันดับแรก คือ ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย ในลำดับความสำคัญที่ 2 คือ ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผล

กระทบต่อรายได้ ในลำดับความสำคัญที่ 3 คือ ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี ในลำดับความสำคัญที่ 4 คือ แก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ทันการณ์ และในลำดับความสำคัญสุดท้าย คือ อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น

วิธีการติดตามทวงถามหนี้ ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้มีวิธีการติดตามทวงถามหนี้ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) ของธนาคารไว้ มากที่สุดคือ ทวงถามทางโทรศัพท์ รองลงมาคือ จดหมายทวงถาม และออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ

ระยะเวลาติดตามผลการทวงถามของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ใช้ระยะเวลาติดตามผลการทวงถามลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) มากที่สุดคือ ติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 5 – 10 วัน รองลงมาคือ ติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 11 – 15 วัน และติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 16 – 20 วัน

วิธีการติดตามทวงถามหนี้ ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้มีวิธีการติดตามทวงถามหนี้ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) ของธนาคารมากที่สุดคือ จดหมายทวงถาม รองลงมาคือ ทวงถามทางโทรศัพท์ และออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ

ระยะเวลาติดตามผลการทวงถามของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ใช้ระยะเวลาติดตามผลลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) มากที่สุดคือ ติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 5 – 10 วัน รองลงมาคือ ติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 11 – 15 วัน ติดตามผลในระยะเวลา ระหว่าง 16 – 20 วัน และติดตามผลในระยะเวลา 21 วันขึ้นไป

การดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้ว

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ดำเนินการหลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้ว ยังมีได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร ส่วนใหญ่โดยใช้วิธีส่งจดหมายของธนาคารเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ รองลงมาคือ ให้โอกาสลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้ และให้

ทนายความออกจดหมายทวงถามแต่ไม่บอกเลิกสัญญาเพื่อกระตุ้นให้ลูกหนี้มีความรับผิดชอบในภาระหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ โดยลำดับความสำคัญในอันดับแรก มากที่สุด คือขยายระยะเวลาชำระหนี้ ในลำดับความสำคัญที่ 2 มากที่สุด คือ ลดอัตราดอกเบี้ย ในลำดับความสำคัญที่ 3 มากที่สุด คือ ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ/หรือดอกเบี้ย ในลำดับความสำคัญที่ 4 มากที่สุด คือ ลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ ในลำดับความสำคัญที่ 5 มากที่สุด คือ รับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ และลำดับความสำคัญสุดท้าย มากที่สุด คือ แปลงหนี้เป็นทุน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนี้

ระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ ได้จัดระดับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับรุนแรงปานกลาง รองลงมาคือ รุนแรงมาก และรุนแรงน้อย

สาเหตุของปัญหาการบริหารสินเชื่อ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อส่วนใหญ่พิจารณาว่าสาเหตุของปัญหาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นสาเหตุของปัญหามากที่สุด คือ ภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อและการติดตามหนี้ของธนาคาร การแข่งขันระหว่างธนาคารในการหาลูกค้าสินเชื่อ หลักเกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของแต่ละธนาคาร พนักงานสินเชื่อโดยทั่วไปขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และจำนวนพนักงานสินเชื่อโดยทั่วไปไม่เพียงพอกับปริมาณงาน

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ คือ

1. การวิเคราะห์สินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2. การติดตามและเรียกเก็บหนี้ของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่เกิดให้เกิดรายได้

สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การวิเคราะห์สินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้ (character) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพิจารณาเงินทุน (capital) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า เงินทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพิจารณาหลักประกัน (collateral) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า หลักประกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการพิจารณาสถานะการณ์และเงื่อนไขอื่นๆ (condition) กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า สถานะการณ์และเงื่อนไขอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และหรือดอกเบี้ยกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และหรือดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้โดยการการแปลงหนี้เป็นทุนกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า การปรับโครงสร้างหนี้โดยการการแปลงหนี้เป็นทุนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อภิปรายผลการวิจัย

(Implication)

จากการศึกษาถึงการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงซึ่งจะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี วุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี ตำแหน่งงานเป็นเจ้าหน้าที่สินเชื่อ มีอายุงานในตำแหน่งอยู่ในระหว่าง 1-5 ปี มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านอำนวยการสินเชื่อหรือพิจารณาสินเชื่อ จะเห็นได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง เนื่องจากงานด้านสินเชื่อเป็นงานที่จะต้องใช้เวลาคล่องตัวในการทำงานและใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจค่อนข้างสูง จึงทำให้ผู้หญิงมักจะไม่ถูกเลือกให้ทำงานในด้านนี้

การวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่แล้วจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในหลายๆ ด้าน เช่น ประเภทของสินเชื่อที่ผู้กู้ขอ วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ ขนาดของกิจการ นโยบายสินเชื่อของธนาคาร หรือแม้กระทั่งภาวะเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสินเชื่อที่ให้กับผู้กู้นั้นจะสามารถนำไปบริหารกิจการให้ได้กำไรและนำผลกำไรมาชำระหนี้แก่ธนาคาร ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักการพิจารณาสินเชื่อของผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อโดยการลำดับความสำคัญ พบว่าได้มีการลำดับความสำคัญได้อันดับแรกมากที่สุดคือ การพิจารณาถึงความเสถียรน้อยที่สุด (หมายถึงโอกาสที่จะได้รับคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) อันดับรองลงมาได้แก่ ตามนโยบายของธนาคาร การได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย ความอยู่รอดของกิจการ และตามนโยบายของรัฐบาล ตามลำดับ และถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะได้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ แล้วยังตามก็ยังคงเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามเงื่อนไขทำให้เป็นหนี้ที่มีปัญหา ซึ่งสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหานั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญได้อันดับแรกได้แก่ การที่ลูกหนี้ปิดบังข้อมูลหรือให้ข้อมูลเท็จ รองลงมาได้แก่ ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว ประสบการณ์และความรู้ของผู้พิจารณา ระเบียบและวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อนและข้อบกพร่อง การร่วมกันทุจริตของลูกค้ำกับพนักงานธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจและการเมือง และสุดท้ายคือลูกหนี้มีเจตนาที่จะไม่ชำระหนี้ จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหานั้นเกิดจากปัจจัยด้านตัวลูกหนี้ที่มีเจตนาปกปิดข้อมูลหรือมีวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อที่ไม่ชัดเจน เช่น เพื่อนำไปชำระหนี้เงินกู้ยืมในระบบ หรือการนำเงินไปให้บุคคลอื่นกู้ยืม

เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ที่ทำการวิเคราะห์สินเชื่อกว่าจะสามารถตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเพียงใด เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สำหรับการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5'C ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ(character) ความสามารถในการชำระหนี้คืน (capacity) เงินทุน (capital) หลักประกัน (collateral) และสถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น (condition) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อให้ความสำคัญมากที่สุดในด้านความสามารถในการชำระหนี้คืน (capacity) และให้ความสำคัญมากในด้านคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ (character) เงินทุน (capital) หลักประกัน (collateral) สถานะการณ์และเงื่อนไขอื่น (condition) ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ เจษฎาวัลย์ (2532) ที่กล่าวว่า ตัวเกณฑ์ที่ธนาคารใช้ในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้คืนของผู้กู้ ตัวเกณฑ์ที่ค่อนข้างจะมีน้ำหนักมากที่สุดอยู่ที่ความสามารถในการหารายได้ (capacity) เพราะจะส่งผลถึงความสามารถในการชำระหนี้ถ้าตัวเกณฑ์นี้ไม่ผ่านการพิจารณาของผู้วิเคราะห์คำขอสินเชื่อ การพิจารณาตัวเกณฑ์อื่นๆ ก็จะหมดความสำคัญไปทันที

เมื่อผู้กู้ได้รับสินเชื่อไปแล้วก็ต้องมีการติดตามดูแลว่านำไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยการออกเยี่ยมกิจการของลูกค้าหรือติดตามดูผลการผ่อนชำระ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้ก่อนที่จะเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อได้ลำดับความสำคัญในอันดับแรกมากที่สุดคือลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ ฟุ่มเฟือย อันดับรองลงมาได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ การขาดการควบคุมและติดตามที่ดี การแก้ไขปัญหาลูกหนี้ไม่ทันการณ์ และอัตราดอกเบี้ยที่สูงเพิ่มขึ้น ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ นเรศวร สุภัสสร์ (2539: 52) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้จัดชั้นของธนาคารพาณิชย์ พบว่า การที่ลูกหนี้มีหนี้ภายนอกระบบธนาคารที่เสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและมุ่งชำระหนี้เหล่านี้ก่อน ทำให้ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ของเงินในระบบธนาคารที่จะต้องขาดสภาพคล่องเพราะสาเหตุของการใช้เงินที่ผิดวัตถุประสงค์ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และทำการค้าเกินตัว เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหานี้ค้างชำระ

การที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้และเกณฑ์การจัดชั้นลูกหนี้ ส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในด้านการตั้งสำรองตามหลักเกณฑ์ และการระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้ที่มีการค้างชำระ

เกิน 3 เดือน เป็นรายได้ ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งจึงได้กำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยเฉพาะลูกหนี้ที่ยังต้องผ่อนชำระหนี้กับธนาคารจะต้องมีการติดตามและทวงถามอย่างใกล้ชิด วิธีการติดตามสินเชื่อนั้น สามารถทำให้หลายวิธีนับตั้งแต่การหาโอกาสสนทนากับลูกหนี้ในขณะที่ลูกหนี้มาติดต่อกับธนาคาร หรือโดยการออกจดหมายเชิญลูกหนี้มาพบปะเพื่อสอบถามเป็นครั้งคราว ตลอดจนวิธีการออกเยี่ยมเยียนสถานที่ประกอบการของลูกหนี้ และในบางกรณียังต้องใช้วิธีการสอบถามจากธุรกิจที่ลูกหนี้ติดต่อกับด้วย เพื่อให้ทราบฐานะที่แท้จริง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามและเรียกเก็บหนี้ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะใช้วิธีทวงถามทางโทรศัพท์ และใช้ระยะเวลาในการติดตามผลการทวงถามระหว่าง 5 – 10 วัน สำหรับลูกหนี้ที่เป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) จะใช้วิธีการออกจดหมายทวงถาม ใช้ระยะเวลาในการติดตามผลการทวงถามระหว่าง 5 – 10 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ติดตามผลแล้วลูกหนี้ยังไม่ได้นำเงินมาชำระหนี้หรือยังไม่ได้มีการเจรจากลับมา และหนี้ดังกล่าวนั้นใกล้จะเป็นหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน ธนาคารพาณิชย์จึงต้องเร่งดำเนินการกับหนี้เหล่านี้ ซึ่งผลการวิเคราะห์วิธีดำเนินการหลังจากที่ได้ติดตามเบื้องต้นแล้วยังไม่มีการชำระหนี้คืนพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อจะใช้วิธีการส่งจดหมายของธนาคาร เชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้ทั้งนี้จะได้ทราบถึงสาเหตุที่หนี้มีปัญหา ความรุนแรงของปัญหาและความเสี่ยงทางการเงินของลูกหนี้ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับโครงสร้างหนี้ต่อไป

การปรับโครงสร้างหนี้เป็นกระบวนการที่เจ้าหนี้และลูกหนี้สมัครใจร่วมกันในการแก้ปัญหาภาระหนี้จะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือไม่ก็ได้ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการได้ต่อไปและธนาคารพาณิชย์มีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด สำหรับวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติโดยทั่วไปได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ การลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ การรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ การให้ระยะเวลาปลอดหนี้ต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ย การแปลงหนี้เป็นทุน ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อเกี่ยวกับวิธีดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่าให้ความสำคัญอันดับแรกมากที่สุด คือ การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ อันดับรองลงมาได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การให้ระยะเวลาปลอดหนี้ต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ย การลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ การรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ และการแปลงหนี้เป็นทุน ตามลำดับ สอดคล้องกับ อรอนงค์ วสันต์อุปโภคกร (2543: 63) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานสินเชื่อในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่า พนักงานสินเชื่อเห็นด้วยมากที่สุดกับการเจรจา

ขออีกระยะเวลาชำระหนี้โดยปรับหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว เห็นด้วยมากกับการลดอัตราดอกเบี้ย การขายสินทรัพย์ชำระหนี้ การขอลดหนี้ในส่วนของดอกเบี้ยค้างรับ เห็นด้วยปานกลางกับการขอลดหนี้เงินต้น และเห็นด้วยน้อยกับการแปลงหนี้เป็นทุน

การศึกษาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อคิดว่าเป็นปัญหามากที่สุด คือภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและเป็นปัญหาที่ส่งผลในการประกอบธุรกิจของลูกค้า หากภาวะเศรษฐกิจดีก็จะทำให้ธุรกิจมีการขยายตัวและประสบผลสำเร็จ หากภาวะเศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำก็จะทำให้เกิดการชะลอตัวด้านการลงทุน ธุรกิจประสบปัญหาและมีผลการต่อการชำระหนี้คืนธนาคาร ซึ่งจากสภาพเศรษฐกิจในช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ตกต่ำ ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องประสบปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานและผลกำไรของธนาคาร ซึ่งภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ และผู้กู้ไม่สามารถควบคุม หรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะเป็นอย่างไรรวมทั้งเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการที่จะบริหารสินเชื่อให้มีคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไว้ 3 ระดับ คือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลาง และรุนแรงน้อย โดยที่ไม่สามารถกำหนดเป็นตัวเลขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ไม่พึงเปิดเผยของธนาคารพาณิชย์ทั้งนี้จึงเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์แต่ละสาขาว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่า มีความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการศึกษาถึงข้อมูลการบริหารสินเชื่อที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์สินเชื่อและการติดตามเรียกเก็บหนี้ พบว่า ผลการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลักเกณฑ์ 5'C ด้านคุณสมบัติของผู้กู้ (character) ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกัน การวิเคราะห์สินเชื่อด้านความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) เงินทุน (capital) หลักประกัน (collateral) สภาพการณ์และเงื่อนไขอื่น (condition) ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะอยู่ในระดับความรุนแรงปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ตามหลัก 5'C ในสถานะที่จะต้องประสบปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน การวิเคราะห์

คุณสมบัติของผู้ที่จะส่งผลถึงระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด เนื่องจากคุณสมบัติของผู้ผู้หมายถึง คุณสมบัติและประวัติส่วนตัวเกี่ยวกับอุปนิสัยทั่วไป ครอบครัวยุ อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ภาวะศีลธรรม ฯลฯ ซึ่งข้อมูลบางอย่างไม่สามารถที่จะสอบถามได้โดยตรงจากผู้ขอกู้ ผู้วิเคราะห์จะต้องอาศัยทักษะและประสบการณ์ในการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจหากข้อมูลไม่เพียงพอหรือข้อมูลไม่ถูกต้องก็อาจทำให้วิเคราะห์สินเชื่อผิดพลาดทำให้เกิดปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สอดคล้องกับ กาญจนา แจ่มชัด (2523: 40) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อหยั่งถึงอัตราความเสี่ยงต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารแต่ละครั้งจะมีประสิทธิภาพถูกต้องเพียงใดนั้น ไม่เพียงแต่จะต้องรู้หลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ หากจะต้องมีความสามารถในการที่จะนำวิธีการต่างๆ นั้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับประเภทธุรกิจและลักษณะของแต่ละราย ซึ่งแตกต่างกันออกไปไม่อาจกำหนดเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวได้ ผู้วิเคราะห์จะต้องใช้วิจารณญาณประกอบกับประสบการณ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามและเรียกเก็บหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ด้านวิธีการเตือนความจำลูกหนี้ พบว่า วิธีการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกัน และวิธีการเตือนความจำลูกหนี้จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในระดับความรุนแรงปานกลาง ด้านระยะเวลาในการติดตามผลจากวิธีการเตือนความจำลูกหนี้ พบว่าระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะอยู่ในระดับความรุนแรงปานกลาง และระยะเวลาติดตามผลของลูกหนี้จัดชั้นเป็นหนี้พิเศษที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในระดับความรุนแรงปานกลาง แสดงว่าธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากกับวิธีการเตือนความจำลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติเพราะสินเชื่อที่มีคุณภาพโดยทั่วไปจะต้องมีการผ่อนชำระตรงตามเงื่อนไขและหากมีการขาดชำระเป็นสัญญาณแสดงว่าลูกหนี้ อาจมีปัญหาจึงต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและดำเนินการแก้ไขต่อไป หากไม่มีการติดตามหนี้ก็จะถูกจัดชั้นตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยทำให้เป็นปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของความสัมพันธ์การติดตามและเรียกเก็บหนี้กับระดับความรุนแรงของปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ด้านการปรับโครงสร้างหนี้ พบว่า วิธีการลดอัตราดอกเบี้ย วิธีการ

รับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ วิธีการให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย วิธีการลดต้นเงินและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ และวิธีการแปลงหนี้เป็นทุน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในความรุนแรงระดับปานกลาง แต่วิธีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรุนแรงของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แตกต่างกัน แสดงว่าวิธีการปรับโครงสร้างหนี้โดยการขยายระยะเวลาชำระหนี้เป็นวิธีการที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เพราะมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุดในขณะที่เดียวกันลูกหนี้ก็ยังสามารที่จะดำเนินกิจการต่อไปได้

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาวะที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องประสบกับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อธนาคารพาณิชย์ในด้านการวิเคราะห์สินเชื่อและการติดตามเรียกเก็บหนี้ และจะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์สามารถบริหารสินเชื่อได้อย่างมีคุณภาพและไม่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะจากผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ

1.1 ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อควรจะมีการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของผู้ที่ขอสินเชื่อ รวมทั้งฐานะกิจการและประวัติทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลรายการทางบัญชีและเอกสารอื่นๆ ประกอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ขั้นตอนแรกในการวิเคราะห์สินเชื่อในเรื่องของเอกสารเกิดความถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง

1.2 ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อควรจะมีเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มีวิจรรย์ญาณในการวิเคราะห์สินเชื่อ จึงจะทำให้สินเชื่อนั้นมีคุณภาพ

1.3 ธนาคารควรที่จะกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดนโยบายในการปล่อยสินเชื่อให้ชัดเจน เพื่อให้พนักงานผู้ปฏิบัติได้ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องซึ่งนอกจากจะทำให้ลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แล้ว ยังส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจสามารถรักษาการจ้างงานหรือจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น และลดแรงกดดันต่อสังคม

1.4 ผู้ที่มีหน้าที่ในการอนุมัติสินเชื่อควรที่จะพิจารณาอนุมัติสินเชื่ออย่างตรงไปตรงมามีเหตุผลไม่เห็นแก่เอามิสสินจ้างหรือความสัมพันธ์ในตัวบุคคล ซึ่งสินเชื่อนั้นไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ จึงอาจทำให้เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหาได้ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้

2.1 เมื่อมีการอนุมัติสินเชื่อไปแล้วควรมีการควบคุมดูแลลูกหนี้ใช้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งออกเยี่ยมเยียนลูกค้าย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและปรับปรุงแก้ไขได้ทันการ

2.2 หากลูกหนี้ประสบปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจและผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้คืน ธนาคารควรให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางแก้ไข เช่น การ

เพิ่มทุนทางการเงินเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ลูกหนี้ในกรณีที่ยังสามารถดำเนินกิจการได้แต่ขาดเงิน
 ทุนหมุนเวียน เป็นต้น เพราะหากเพิกเฉยหรือปล่อยไว้ก็อาจจะเกิดความเสียหายและแก้ไขได้ยาก
 ขึ้น

2.3 พนักงานด้านติดตามหนี้ต้องมีความเข้าใจในแนวทางและการปฏิบัติในการ
 ปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยในการ
 แก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษา การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร
 พาณิชย์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน
 ด้านสินเชื่อเท่านั้น ไม่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นจากลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง
 จากแนวทางการปฏิบัติของธนาคาร จึงควรที่จะมีการศึกษาความคิดเห็นร่วมกันทั้งฝ่ายลูกหนี้และ
 ธนาคาร เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบริหารสินเชื่อได้อย่างชัดเจน

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลและความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา
 ของการวิจัย ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ จึงควรที่จะมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม
 เช่น นโยบายในการให้สินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม การจัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์แห่งชาติ
 เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่มีผลต่อการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

3. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อในเรื่องปัจจัยที่ทำให้
 เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ นั้น เป็นการศึกษาจากปัจจัยหลักที่มักจะเกิดขึ้นเท่านั้น แต่อาจมี
 ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น การหย่าร้าง หรือการสูญเสียผู้นำครอบครัว ฯลฯ ซึ่ง
 ไม่ได้กำหนดเป็นปัจจัยในการศึกษาครั้งนี้ แต่ปัจจัยดังกล่าวก็ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการ
 ชำระหนี้ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่นกัน จึงควรที่จะมีการศึกษาเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง (Bibliography)

- กาญจนา แจ่มชัด. 2523. การวิเคราะห์ระบบงานสินเชื่อสาขาธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรูญรัตน์ ตระการศิรินนท์. 2540. ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ใน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจริญ เกษภูววัลย์. 2532. ก่อนจะติดต่อธนาคาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทพอดิ จำกัด.
- ชัยชาญ วิบูลศิลป์. 2541. เจาะวิกฤตสถาบันการเงินไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ เอราวิวัฒนาการพิมพ์.
- ธงชัย อมฤตธรรม. 2539. การบริหารสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตรสาขาเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่. 2543. รายงานเงินฝากและเงินให้ สินเชื่อรายจังหวัด. http://www.bot.or.th/fsupv/public/fin_data/current/bs3th.htm.
- ธรรมบุญ ศรีพันธ์. 2530. ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการแสดงบทบาทในการ สื่อสารของเกษตรกรตำบลในจังหวัดพัทลุง. เชียงใหม่: วิทยาลัยพนธ์ปริญญาโท, สถาบัน เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- นนุช กะดีแดง. 2541. หนี้ค้างชำระของสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ใน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นเรศวร สุภักดิ์. 2539. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดชั้นหนี้ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งใน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประคอง กรรณสูตร. 2525. สถิติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เจริญผล.
- พงศ์เชษฐ์ มังคลาภิบาล. 2540. การศึกษาความล้มเหลวในการบริหารสินเชื่อที่อยู่อาศัย ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในอำเภอเมืองเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2541. “มาตรการเสริมสร้างความแข็งแกร่งสถาบันการเงิน 31 มีนาคม 2541”. <http://www.tfrc.co.th/tfrc/cgi/ticket/ticket.Exe/5245140364/tfrc/thai/research/res98/apr/Itfi537 a.htm.24/2/43>.
- สิริวุทธิ์ เสียมภักดี. 2540. เจรจาแก้ไขหนี้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย.
- สุพรรณ ควงจันทร์. 2541. หนี้มีปัญหของสินเชื่อกองไทยธนรัฐ. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรอนงค์ วสันต์อุปโภคกร. 2543. ความเห็นของพนักงานสินเชื่อกองในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งนเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

กองทัพอากาศ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เลขที่แบบสอบถาม [] [] 1-2

แบบสอบถาม

เรื่อง: การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของ
ธนาคารพาณิชย์ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินเชื่อ
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย x ลงในหัวข้อที่ท่านเลือก

1. เพศ	() 1. ชาย	[] 3
	() 2. หญิง	
2. อายุ	() 1. ต่ำกว่า 25 ปี	[] 4
	() 2. 25 - 30 ปี	
	() 3. 31 - 35 ปี	
	() 4. 36 - 40 ปี	
3. ระดับการศึกษา	() 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	[] 5
	() 2. ปริญญาตรี	
	() 3. ปริญญาโท	
	() 4. ปริญญาเอก	
4. ท่านได้ทำงานในธนาคารแห่งนี้มาเป็นเวลากี่ปี		[] 6
	() 1. ต่ำกว่า 5 ปี	() 2. 5-10 ปี
	() 3. 11-15 ปี	() 4. มากกว่า 15 ปี
5. ตำแหน่งปัจจุบัน		[] 7
	() 1. ผู้จัดการ	() 2. รองผู้จัดการ/เทียบเท่า
	() 3. หัวหน้าหน่วยสินเชื่อ	() 4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อ

6. อายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน [] 8
- () 1. ต่ำกว่า 1 ปี () 2. 1-5 ปี
- () 3. 6-10 ปี () 4. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
7. หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ [] 9
- () 1. งานปฏิบัติการทางด้านสินเชื่อ
- () 2. อำนวยสินเชื่อ/พิจารณาสินเชื่อ
- () 3. อนุมัติสินเชื่อ
- () 4. ติดตามเร่งรัดหนี้
- () 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)
คำชี้แจง ข้อ 8-11 โปรดลำดับความสำคัญโดยใช้หมายเลขดังนี้ 1= สำคัญมากที่สุด 2-5 ตามลำดับ

8. ท่านมีหลักการพิจารณาสินเชื่ออย่างไร
- () 1. ความเสี่ยงน้อยที่สุด (หมายถึง โอกาสที่จะได้รับ
คืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) [] 10
- () 2. ได้รับผลตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย [] 11
- () 3. ความอยู่รอดของกิจการ [] 12
- () 4. ตามนโยบายของธนาคารของท่าน [] 13
- () 5. ตามนโยบายของรัฐบาล [] 14
9. ท่านคิดว่ามีสาเหตุอะไรที่ทำให้การพิจารณาสินเชื่อเกิดความผิดพลาดและเกิดหนี้มีปัญหา
- () 1. ลูกหนี้ปิดบังข้อมูล/ให้ข้อมูลเท็จ [] 15
- () 2. ความคุ้นเคยกับลูกหนี้เป็นการส่วนตัว [] 16
- () 3. ประสบการณ์และความรู้ของผู้พิจารณา [] 17
- () 4. ระเบียบและวิธีในการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารมีจุดอ่อน
และข้อบกพร่อง [] 18
- () 5. อื่น ๆ โปรดระบุ..... [] 19

10. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อต่อไปนี้ ท่านให้ความสำคัญในการวิเคราะห์อย่างไรบ้าง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
คุณสมบัติของผู้กู้ (character)						
1. ลูกค้ายายเก่าที่มีการผ่อนชำระดี						[] 20
2. ผู้ที่มีพื้นฐานครอบครัวดี และการศึกษาสูง						[] 21
3. ผู้ที่มีอุปนิสัยใจคอดีไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน						[] 22
4. ผู้ที่มีความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินและฐานะการเงิน						[] 23
5. ผู้ที่มีความชำนาญในการประกอบธุรกิจ						[] 24
ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity)						
1. วัตถุประสงค์ในการขอ สินเชื่อ						[] 25
2. ประเภทของธุรกิจ						[] 26
3. แผนการชำระหนี้คืน						[] 27
4. งบกระแสเงินสด (cash flow)						[] 28
5. ภาระหนี้สินที่มีอยู่						[] 29
เงินทุน (capital)						
1. ฐานะการเงิน ซึ่งได้แก่ สินทรัพย์หนี้สินและทุน						[] 30
2. อัตราส่วนกำไรต่อทุน						[] 31
3. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน						[] 32
4. สัดส่วนของสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน						[] 33

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์	ระดับความสำคัญในการวิเคราะห์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักประกัน (collateral)					
1. ประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้สอดคล้องกับวงเงินที่ผู้ขอกู้ต้องการ					[] 34
2. ประเมินมูลค่าหลักประกันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามสภาพความเป็นจริง					[] 35
3. หลักประกันที่เสนอบุคคลค้ำประกัน					[] 36
4. หลักประกันที่กรรมสิทธิ์เป็นของบุคคลอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ขอกู้					[] 37
สภาวะการณ์และเงื่อนไขอื่น ๆ (condition)					
1. นโยบายของธนาคารหรือรัฐบาล					[] 37
2. การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน					[] 39
3. สภาพดินฟ้าอากาศ					[] 40
4. ภาวะการณ์การแข่งขันทางธุรกิจ					[] 41
5. สภาพเศรษฐกิจและการเมือง					[] 42
6. อื่น ๆ ระบุ.....					[] 43

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามและเรียกเก็บหนี้ เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

11. หลังจากการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ผู้ขอกู้แล้ว ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ NPLs มากที่สุด (โปรดลำดับความสำคัญ โดยใช้หมายเลขดังนี้ 1= สำคัญมากที่สุด 2-5 ตามลำดับ)

- () 1. ลูกหนี้ไม่มีระเบียบในการใช้เงิน เช่น ใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์, ฟุ่มเฟือย [] 44
- () 2. อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น [] 45
- () 3. ขาดการควบคุมและติดตามที่ดี [] 46
- () 4. แก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ทันการณ์ [] 47
- () 5. ภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ [] 48

12. ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน) ขั้นตอนการติดตาม
ทวงถามของธนาคารท่านอยู่ในขั้นใด [] 49
- () 1. จดหมายทวงถาม
- () 2. ทวงถามทางโทรศัพท์
- () 3. ออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ
13. จากข้อ 12 ท่านใช้ระยะเวลาติดตามผลกี่วัน [] 50
- () 1. 5 – 10 วัน () 2. 11 – 15 วัน
- () 3. 16 – 20 วัน () 2. 21 วันขึ้นไป
14. ลูกหนี้ที่จัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน) ขั้นตอน
การติดตามทวงถามของธนาคารท่านอยู่ในขั้นใด [] 51
- () 1. จดหมายทวงถาม
- () 2. ทวงถามทางโทรศัพท์
- () 3. ออกติดตามถึงตัวโดยพนักงานสินเชื่อ
15. จากข้อ 14 ท่านใช้ระยะเวลาติดตามผลกี่วัน [] 52
- () 1. 5 – 10 วัน () 2. 11 – 15 วัน
- () 3. 16 – 20 วัน () 2. 21 วันขึ้นไป
16. หลังจากที่ได้มีการติดตามเบื้องต้นแล้วยังมีได้มีการชำระหนี้คืนธนาคาร ท่านดำเนินการอย่างไร
ต่อไป [] 53
- () 1. ให้โอกาสลูกหนี้้นำเงินมาชำระหนี้
- () 2. ส่งจดหมายของธนาคารเชิญลูกหนี้เข้ามาพบเพื่อทำการตกลงเกี่ยวกับภาระหนี้
- () 3. ให้นายความออกจดหมายทวงถามแต่ไม่บอกเลิกสัญญา เพื่อกระตุ้นให้ลูก
หนี้มีความรับผิดชอบในภาระหนี้

17. ท่านดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ อย่างไรบ้าง (โปรดลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1 = มากที่สุด 2-6 ตามลำดับ)

- () 1. ลดอัตราดอกเบี้ย [] 54
- () 2. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ [] 55
- () 3. ลดต้นเงิน และ / หรือ ดอกเบี้ยค้างรับ [] 56
- () 4. รับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกันชำระหนี้ [] 57
- () 5. ให้ระยะเวลาปลอดหนี้เงินต้น และ / หรือดอกเบี้ย [] 58
- () 6. แปลงหนี้เป็นทุน [] 59

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

18. ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารท่านอยู่ในระดับใด [] 60

- () 1. รุนแรงมาก
- () 2. ปานกลาง
- () 3. น้อย

19. ท่านคิดว่าข้อใดบ้างเป็นสาเหตุของปัญหา การบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. การแข่งขันระหว่างธนาคารในการหลุกค้าสินเชื่อ [] 61
- () 2. หลักเกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อของแต่ละธนาคาร [] 62
- () 3. จำนวนพนักงานสินเชื่อโดยทั่วไปมีไม่เพียงพอกับปริมาณงาน [] 63
- () 4. พนักงานสินเชื่อโดยทั่วไปขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน [] 64
- () 5. หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) [] 65
- () 6. ภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง [] 66
- () 7. ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อและการติดตามหนี้
ของธนาคาร [] 67

20. ท่านมีแนวทางการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสินเชื่อเพื่อลดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) อย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก ข

ตารางภาคผนวก

กองทัพอากาศ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตารางภาคผนวกที่ 1 รายชื่อและสาขาของธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับที่	ชื่อธนาคาร	สาขา
1	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ท่าแพ
2	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ศรีนครพิงค์
3	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	สันป่าข่อย
4	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ประตูช้างเผือก
5	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ถนนช้างคลาน เชียงใหม่
6	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ประตูเชียงใหม่
7	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ถนนสุเทพ เชียงใหม่
8	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	กาดสวนแก้ว เชียงใหม่
9	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ถนนเมืองสมุทร เชียงใหม่
10	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนท่าแพ เชียงใหม่
11	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนราชวงศ์ เชียงใหม่
12	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนเจริญเมือง เชียงใหม่
13	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนศรีดอนไชย เชียงใหม่
14	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ช้างเผือก เชียงใหม่
15	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนมูลเมือง เชียงใหม่
16	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนช้างคลาน เชียงใหม่
17	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	สี่แยกสนามบิน เชียงใหม่
18	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนมหิดล เชียงใหม่
19	กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนสุเทพ เชียงใหม่
20	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ศรีนครพิงค์
21	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ท่าแพ
22	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	สันป่าข่อย
23	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
24	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนสุเทพ
25	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนช้างคลาน
26	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	พระสิงห์
27	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ไนท์บาซาร์
28	กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ตลาดวโรรส

ตารางภาคผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อธนาคาร	สาขา
29	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ช่วงสิงห์
30	กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	สี่แยกสนามบิน เชียงใหม่
31	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
32	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	ตลาดหนองหอย-เชียงใหม่
33	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่พลาซ่า
34	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	ถนนห้วยแก้ว-เชียงใหม่
35	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	ตลาดวโรรส-เชียงใหม่
36	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	สันป่าข่อย-เชียงใหม่
37	ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	สี่แยกช่วงสิงห์-เชียงใหม่
38	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ท่าแพ
39	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ประตูเชียงใหม่
40	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ศรีนครพิงค์
41	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ประตูช้างเผือก
42	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	คณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่
43	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ถนนเมืองสมุทร เชียงใหม่
44	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	สี่แยกสันกำแพง
45	ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	สี่แยกสนามบิน เชียงใหม่
46	นครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
47	นครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	สันป่าข่อย
48	ยู โอ บี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
49	สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดอร์นครรณา จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
50	ศรีนคร จำกัด (มหาชน)	ช้างคลาน
51	ศรีนคร จำกัด (มหาชน)	ช่วงสิงห์
52	ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
53	เอเชีย จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
54	เอเชีย จำกัด (มหาชน)	ถนนไฮเวย์ – เชียงใหม่
55	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	เชียงใหม่
56	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ประตูช้างเผือก

ตารางภาคผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อธนาคาร	สาขา
57	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ถนนช้างคลาน เชียงใหม่
58	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	หนองประทีป เชียงใหม่
59	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ถนนมหิดล (สี่แยกหนองหอย)
60	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ถนนโชตนา เชียงใหม่
61	กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	สี่แยกสนามบิน เชียงใหม่
62	ดี บี เอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)	ถนนช้างเผือก

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก ค

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

31 มีนาคม 2541

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ที่ บปทง.(ว) 1236/2541 เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้
คอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้
ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ธนาคารได้มีแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรู้คอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองฯ ของสถาบันการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยได้มีการประชุมพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ดังกล่าวร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อความเข้าใจอันดีและลดปัญหาในทางปฏิบัติค้างแข็งแล้ว นั้น

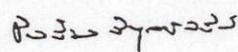
ธนาคารด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนดหลักเกณฑ์การรับรู้คอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองฯ และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องตามเอกสารแนบ 1 เพื่อให้สถาบันการเงินเตรียมการถือปฏิบัติ และพิจารณาดำเนินการปรับปรุงเสริมสร้างฐานะเงินกองทุนให้มีความเพียงพอ โดยได้กำหนดวันที่เริ่มบังคับใช้หลักเกณฑ์ใหม่ในแต่ละเรื่องไว้ด้วย ตามเอกสารแนบ 2

ทั้งนี้ ธนาคารกำลังดำเนินการปรับปรุงประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อถือปฏิบัติ

ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์)

ผู้ว่าการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หลักเกณฑ์การระงับการรับรู้คอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง
 2. กำหนดเวลาในการบังคับใช้หลักเกณฑ์การระงับการรับรู้คอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน

โทร. 283-5303, 283-5837, 283-5304

เอกสารแนบ 1

**หลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรอง
สำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง**

1. ลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน

ให้สถาบันการเงินพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในการระงับการรับรู้ดอกเบี้ย
ค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ และการกั้นเงินสำรองฯ สำหรับลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระดอกเบี้ย
หรือต้นเงิน

ลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ย
หรือต้นเงินเกินกว่า 3 เดือน นับจากวันครบกำหนด หรือลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน ไม่ถึง 3 เดือน
แต่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับความสามารถในการชำระคืนต้นเงินหรือดอกเบี้ย นอกจากนั้นยังหมายถึง
ลูกหนี้ที่มีการต่ออายุสัญญา ลูกหนี้ที่ทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงิน หรือลูกหนี้ที่ได้ปรับปรุงกำหนดการชำระหนี้
ใหม่โดยไม่สามารถแสดงการวิเคราะห์อย่างเพียงพอและเหมาะสมเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้
ของลูกหนี้

วันที่ใช้บังคับ : งดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541

2. การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้

ให้สถาบันการเงินระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ตามเกณฑ์สิทธิ
(Accrual Basis) สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน นับจากวันที่ครบกำหนดชำระ
และต้องบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชีด้วย
สำหรับการบันทึกรายได้ดอกเบี้ยรับหลังจากนั้นให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์เงินสด (Cash Basis)

วันที่ใช้บังคับ : 1 มกราคม 2542 สำหรับการระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้

1 มกราคม 2543 สำหรับการบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่ได้บันทึกเป็นรายได้
ไว้แล้ว

สำหรับดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้ข้างต้นในจำนวนที่บันทึกบัญชีเป็นรายได้ไว้แล้ว
ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2543 และยังมีได้บันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าว ให้สถาบันการเงิน
นับรวมดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวเข้ากับต้นเงินเพื่อการจัดชั้นและกั้นเงินสำรองฯ ตามคุณภาพของลูกหนี้
เมื่อเข้าเกณฑ์การจัดชั้นที่กำหนด

3. เกณฑ์การจัดชั้นลูกหนี้

ในการจัดชั้นลูกหนี้และภาระผูกพันทั้งในและนอกงบดุลตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศกำหนด ในเบื้องต้นให้พิจารณาจากคุณภาพของลูกหนี้เป็นหลัก โดยการวิเคราะห์โครงการและความเป็นไปได้ทางธุรกิจของลูกหนี้ การวิเคราะห์งบการเงิน กระแสเงินสด และความสามารถในการชำระหนี้ตามที่กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาของการค้างชำระที่เป็นเกณฑ์ในการจัดชั้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามคุณภาพของลูกหนี้ ประกอบด้วย ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย และลูกหนี้จัดชั้นสูญ ดังนี้

3.1 ลูกหนี้ปกติ : หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่คิดนัดชำระหนี้ และไม่มีสัญญาณใด ๆ แสดงว่าจะมีการผิดนัดชำระหนี้อื่นจะเป็นเหตุให้สถาบันการเงินได้รับความเสียหาย ได้แก่ ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน ไม่เกิน 1 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

3.2 ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ : หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่มีสัญญาณว่าจะเกิดความเสียหายแต่มีฐานะหรือผลการดำเนินงานอ่อนลงซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขในเวลาอันควรจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้อ่อนลงไปอีกจนไม่สามารถชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินได้ตามกำหนด ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

3.3 ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน : หมายถึงลูกหนี้ที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหากปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนไม่มีการแก้ไข หรือแหล่งที่มาหลักของการชำระหนี้อาจไม่เพียงพอเนื่องจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้มีความไม่แน่นอน สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้แหล่งที่มาอื่นหรือหลักประกันในการชำระหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

3.4 ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย : หมายถึงลูกหนี้ที่มีคุณภาพด้อยกว่าลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือคาดว่าจะไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระคืนได้ครบถ้วน ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

3.5 ลูกหนี้จัดชั้นสูญ : หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้โดยสิ้นเชิง หรือลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สถาบันการเงินมีเหตุผลสมควรจะจัดชั้นลูกหนี้โดยผ่อนคลายกว่าเกณฑ์ระยะเวลาการค้างชำระดังกล่าว จะต้องจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงเหตุผลประกอบการพิจารณาการจัดชั้นให้ชัดเจน และพร้อมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบได้ทุกขณะ

วันที่ใช้บังคับ : งดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541

- 3 -

4. การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น

ในการกันเงินสำรองฯ สำหรับความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น สถาบันการเงินต้องแสดงเป็นรายการหักจากรายการสินทรัพย์ (Contra-asset Account) ในงบดุล และเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามอัตราดังนี้

ลูกหนี้ที่จัดชั้น	อัตรากันเงินสำรองฯ (ร้อยละ)
ลูกหนี้ปกติ	1
ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ	2
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	20
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	50
ลูกหนี้จัดชั้นสูญ	100 หรือตัดออกจากบัญชี

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดอัตรากันเงินสำรองฯ เป็นอย่างอื่นได้

- วันที่ใช้บังคับ :
- ภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ
 - ภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ
 - ภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ
 - ภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2543 ให้กันเงินสำรองฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองฯ
 - ภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 ให้กันเงินสำรองฯ ให้ครบถ้วน

ในกรณีที่สถาบันการเงินได้กันเงินสำรองฯ ไว้แล้วมากกว่าจำนวนเงินที่ต้องทยอยกันเงินสำรองฯ ในแต่ละงวด สถาบันการเงินจะต้องคงจำนวนเงินกันสำรองฯ ดังกล่าวไว้ในบัญชีต่อไปจนกว่าจะคืนเงินสำรองฯ ได้ครบถ้วนแล้ว

5. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในกรณีที่สถาบันการเงินยินยอมผ่อนปรนให้กับลูกหนี้ ที่มีปัญหาฐานะการเงินจะต้องประเมินสภาพที่แท้จริงของลูกหนี้และเงื่อนไขใหม่ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะต้องมีรายละเอียดและการวิเคราะห์อย่างเพียงพอ โดยจัดทำเป็นเอกสารหลักฐานและพร้อมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบได้ทบทวน

- 4 -

การทำความเข้าใจกับลูกหนี้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะต้องสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยอาจมีการขยายระยะเวลาชำระหนี้ หรือลดดอกเบี้ย หรือคืนเงิน และอาจมีหลักประกันเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดหลักเกณฑ์โดยเฉพาะ สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยหลักการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะต้องมีการกันเงินสำรองฯ ในอัตราร้อยละ 100 สำหรับความเสียหายทั้งหมดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือค้ำบัญชีส่วนสูญเสีย ส่วนยอดหนี้ที่เหลือจะถือได้ว่าเป็นลูกหนี้ปกติ ก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการชำระหนี้ตามสัญญาใหม่ หลังจากตกลงปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว

วันที่รับบังคับ : งดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541

6. การสอบทานเงินให้สินเชื่อ

สถาบันการเงินจะต้องสอบทานคุณภาพของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น ได้แก่ เงินให้กู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี ลูกหนี้ และการให้เครดิตรูปแบบอื่น รวมทั้งภาระผูกพันทั้งในและนอกงบดุล โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมการบริหารความเสี่ยง และดำเนินการโดยอิสระแยกต่างหากจากกระบวนการให้สินเชื่อ ในกรณีที่ลูกหนี้มีหนี้หลายประเภทและหนี้แต่ละประเภทอยู่ในเกณฑ์จัดชั้นที่ต่างกัน หนี้ทุกประเภทของลูกหนี้รายนั้นจะต้องนำมาจัดชั้นเดียวกันในระดับคุณภาพที่ต่ำสุดของลูกหนี้รายนั้น ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุผลหรือมีหลักฐานชัดเจนว่าหนี้บางประเภทจะสามารถได้รับชำระคืนอย่างแน่นอน โดยต้องมีเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาให้ชัดเจน

สถาบันการเงินจะต้องสอบทานเงินให้สินเชื่ออย่างน้อยร้อยละ 70 ของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นรวมภาระผูกพันทุกไตรมาส ในจำนวนนี้จะต้องรวมลูกหนี้รายใหญ่ 100 รายแรก และรวมเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพันแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้บริหาร และสถาบันการเงิน ส่วนสินเชื่อที่มีมาตรฐานอยู่แล้วบางประเภท เช่น บัตรเครดิต เช่าซื้อ และสินเชื่อที่อยู่อาศัยอาจสอบทานเป็นกลุ่มรวมกันโดยใช้วิธีการทางสถิติก็ได้

สถาบันการเงินจะต้องสรุปผลการสอบทานเงินให้สินเชื่อ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรองฯ รายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 1 เดือน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ต้องรายงานตามรูปแบบรายงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย อาจประเมินวิธีการและผลของการสอบทานเงินให้สินเชื่อของสถาบันการเงินตามที่กล่าวข้างต้นในการตรวจสอบประจำปี

วันที่รับบังคับ : งดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541

7. การประเมินมูลค่าหลักประกัน

ให้สถาบันการเงินใช้วิธีการเกี่ยวกับการนับหลักประกันในการจัดชั้นและการกันเงินสำรองฯ ดังนี้

7.1 การจัดชั้น ไม่ต้องพิจารณามูลค่าของหลักประกันเป็นเกณฑ์ในการจัดชั้นลูกหนี้

7.2 การกันเงินสำรองฯ สามารถนำมูลค่าของหลักประกันซึ่งได้มีการประเมินราคาตลาดอย่างเหมาะสมแล้วมาหักออกจากเงินให้สินเชื่อที่ค้ำประกันเงินสำรองฯ เฉพาะลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย และลูกหนี้จัดชั้นสูญ

7.3 มูลค่าของหลักประกัน

- หลักประกันที่เป็นเงินสดหรือเงินฝากที่สถาบันการเงินนั้น นำมาหักได้ร้อยละ 100
- หลักประกันที่ใกล้เคียงเงินสดเช่น หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด นำมาหักได้ไม่เกินร้อยละ 95 ของราคาตลาด
- หลักประกันที่ได้มีการประเมินราคาทุก 6 เดือน นำมาหักได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของราคาตลาด
- หลักประกันอื่นนำมาหักได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของราคาตลาด

7.4 วิธีการประเมินมูลค่าหลักประกัน สามารถประเมินโดยสถาบันการเงินหรือผู้ประเมินราคาอิสระภายใต้หลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

วันที่ใช้บังคับ : งดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541

กำหนดเวลาในการใช้บังคับ

งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541	เกณฑ์ลูกหนี้มีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน เกณฑ์การจัดชั้นลูกหนี้
วันที่ 1 มกราคม 2542	เกณฑ์การกันเงินสำรองฯ ร้อยละ 20
งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2542	เกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้
งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542	เกณฑ์การสอบทานเงินให้สินเชื่อ
วันที่ 1 มกราคม 2543	เกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน
งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2543	เกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้
งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543	เกณฑ์การกันเงินสำรองฯ ร้อยละ 40
	เกณฑ์การกันเงินสำรองฯ ร้อยละ 60
	บันทึกขยกเลิกรายการรายได้ดอกเบี้ยค้างชำระ
	เกณฑ์การกันเงินสำรองฯ ร้อยละ 80
	เกณฑ์การกันเงินสำรองฯ ร้อยละ 100

กองห้องสมุด
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

กองทอ...
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประวัติผู้วิจัย
(Biographical Sketch)

ชื่อ - สกุล	นางสาวสายทิพย์ ไหวดี
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2512
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) การจัดการทั่วไป
ภูมิลำเนา	จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ - พ.ศ. 2533 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ - พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) การจัดการทั่วไป จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ศ. 2533 ได้เริ่มทำงานกับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาแม่ฮ่องสอน - พ.ศ. 2544 เป็นพนักงานระดับผู้ช่วยหัวหน้าส่วน ทำหน้าที่ธนกร สาขางานบริหารเงินสด (แคชเชียร์) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขานนราชวงศ์ เชียงใหม่